

Työttömien valtakunnallinen yhteistoimintajärjestö

KARENSSISANOMAT 4/95

Työttömät ja päättäjät Turkuun

Tässä joukko Turun työttömiä valmiina kohtaamaan päättäjiä.

sivut 6 ja 7

Ministeri Liisa ihmemaassa

Työvoimaministeri kävi Porvoon työttömien puheilla.

sivu 5

Pielavesi ponnistaa

Presidentti Urho Kekkosen syntymäkoti Lepikon torppa Pielavedellä

Lisää Pielavedestä sivulla 4

Laaniojan markkinoilla...

...oli Lapin kultaa. Tuloksista ja tunnelmista Kuva: Ari Hyvärinen

sivulla 16

Olipa kerran 60-luku

Sodan päättymisestä oli kulunut teini-ikä: sotakorvaukset oli saatu maksetuksi ja uusi teollisuus oli synnytetty, kun kuusikymmenluku alkoi. Suomi muuttui nopeasti ja rajusti maatalousmaasta teollisuusmaaksi, länsimaiseksi kulutusyhteiskunnaksi.

Näin kertoo Tampereen Finlaysonilla sijaitseva Työväen keskusmuseo syyskuun loppuun saakka avoinna olevan 60-luku näyttelynsä taustasta. Ja ken on kokenut 60-luvun ja nähnyt näyttelyn, voi vakuuttaa näyttelyn järjestäjien tavoittaneen aidon tunnelman.

Vai mitä sanoo Rengas-kahvi, Solifer-mopo, kolmipyöräinen Messerschmitt, palveluymälöiden pakkaukset, Betlesit ja hipit sekä karuhkot tehtaan työssä käyvän poikamiehen boksit, ahtaat keittiöt ja Jopo-polkupyörät. Kun tietoneen ruudulta voi vielä poimia 60-luvun uutisia ja nurkassa seisoo jukeboxi, on nostalgia täydellinen.

Oi niitä aikoja, kun edistysmielinen osuuskuppaliike oli vielä voimissaan. Onneksi näin on Työväen keskusmuseossa syyskuun loppuun saakka.

Työtä ja/vai turvaa

Taistelu työttömyysturvasta tulee olemaan syksyn kovia kamppailuja ja väittelyn aiheita. Erillisistä asiasta ei kuitenkaan ole kyse, vaan työttömien toimeentulo on yksi keskeinen asia, joihin on pakko löytää nykyistä kestävämpi ratkaisu. Työn puute, työn hinta, työelämän ja perhe-elämän isot asiat ovat saman paketin muita osasia.

Ouhan se hyvä, että asioista puhutaan. Mutta on paha, että asioista puhutaan tavalla, joka ohjaa keskustelun ja jopa päätökset tuhoisaan suuntaan. Esimerkkinä tästä olkoon koko kesän vellone keskustelu ns. tuloloukuista. Että työttömät ikäänkuin leveän elämän säilyttäkseen eivät lähtisikään töihin.

Mihin töihin, olisi ensimmäinen oikea kysymys, jonka soisi päättäjienkin suusta kuulevan. Vasta kun työttömillä on vaihtoehtoja eli työttömyyden sijasta työtä tarjolla, voidaan tarkkailla itsekkun työhaluja. Siihen saakka työttömiin kohdistuvat tölväisyty ovat loukkaavia ja itseasiassa osoituksia päättäjien kyvyttömyydestä työllisyys- ja talouspolitiikassa.

Yksi merkittävä nykyisen kritiikki on Suomen Akatemian esimies Antti Tanskanen, presidentin työllisyysryhmän ja talouskasvun nimeen vannova kansantaloustieteen professori. Tanskanen lausui hiljaintain ääneen ihmetelystä Suomen Pankin roolista, joka on keskittynyt pelkästään taisteluun inflaation tuulimyllyjä vastaan.

Tanskanen arvio on, että maan keskuspankki harjoittaa tahallista talouskasvua jarruttavaa, työttömyyttä ylhäällä ja inflaatiota alhaalla pitävää politiikkaa. Samanaikaisesti kiinnitti vähän aiemmin huomiota tunnettu talousmies, Helsingin apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen.

Toisin sanoen päättäjät ovat tieteen tahtoen valinneet korkean ja pysyvän työttömyyden sekä siihen liittyvän

kansan työttömänä elättämisen tien. Niinkauan kuin tässä - myös Suomen Pankin linjassa - ei tapahdu muutosta, on nykyisestä työttömyysturvasta ja laajuudesta pidettävä tiukasti kiinni.

Työttömyysturvasta uudistamiseen on tarve, sillä nykyinen malli on luotu aivan toisenlaisissa oloissa. Työttömien valtakunnallinen yhteistoimintajärjestö on hyväksyttävä työttömien edunvalvojana mukaan neuvotteluihin ja asiaa valmisteleviin komiteoihin.

Jos puolella miljoonalla kansalaisella ei ole itsenäistä asemaa edunvalvonnan, on esimerkiksi määrällisesti paljon vähäisempien työnantajien tai maataloustuottajien neuvottelu-oikeus asetettava kyseenalaiseksi. Nyt olisi direktiivin paikka.

Yhteenvetona: niinkauan kuin hallitus ja keskuspankki pitävät inflaatiota työvoiman sijasta valtiovoiman erityisessä suojeluksessa, on valtiovalta velvollinen vastaamaan politiikastaan eli elättämään työttömiänsä. Työ kyllä maistuisi, mutta kun se kuulemma aiheuttaa inflaatiota!

HANNU OITTINEN

Säästövinkki hallitukselle

Koska kuulemma kaikesta on tingittävä, Karensisanomat esittää maan hallitukselle merkittävän säästövinkin.

Tingitään ministerien määrästä ja säästävät varat ohjataan Postipankin tappioiden kattamiseen.

Yhdistetään valtiovarainministeri Iiro Viinanen ja puolustusministeri Anneli Tainan tehtävät perustamalla valtiovarainhävittäjäministerin virka.

Miksi työttömyysturvasta uudistuksesta ei tiedoteta?

Työttömät kuuntelevat levottomina uutisia työttömyysturvasta leikkaus- ja uudistusaikeista. Samanaikaiset puheet passivoivista tuloloukuista ärsyttävät, koska työtä eli valinnanvara ei ole.

Eikö työministeriö voisi tiedottaa kokonaisuudesta? Kaipa ministeriölläkin jotain tietoa hankkeista on? Kuinka on, ylitarastaja Pasi Järvinen?

Kyllähän työministeriö voisi tiedottaa, mutta kun valmistelu on sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla. Uudistusta on valmisteltu apulaisosastopäällikkö Matti Toivianen johtamassa työryhmässä.

Kai työministeriölläkin jotain tietoa valmistelusta on?

Hallitusohjelman mukaisesti on toteutettu ansiosidonnaisen päivärahan indeksijääditys vuoden 1996 alusta. Työttömyysturvasta kokonaisuudistuksen on määrä tulla voimaan vuoden 1997 alusta.

Samanaikaisesti on järjestetty työttömyysturvaa yrittäjille ja erilaisissa epätyöllisissä - vai joko ne ovat tyypillisiä - työsuhteissa oleville. Vä-

hiten ymmärtämystä on järjestää työttömyysturvaa koulunsa päättäneille nuorille, jotka eivät ole vielä olleet työelämässä. Mielestäni opintotuki olisi heille sopivampi vaihtoehto.

Olisiko oikeus ja kohtuus, että työttömien järjestöt olisivat mukana neuvotteluissa ja valmisteluissa?

Mielestäni olisi kohtuullista, että myös työttömät pääsisivät sanomaan sanansa heitä koskevia asioita valmisteltaessa ja päätettäessä. Mitään lakia ei kuitenkaan säädetä ilman että päätöksen kohde saa sanoa sanansa. Muistaakseni TVY:n edustaja oli eduskunnassa kuuluttavana tässä asiassa.

Turussa järjestetään työttömien ja päättäjien kohtaaminen elokuun loppupuolella. Aihteko osallistua tapahtumaan?

En katso itseäni vähimmäskään määrin päättäjäksi. Titteli on kyllä komea, mutta valta on vähäinen. Ja lomakin pitäisi pitää siihen aikaan, joten en osallistu. Olen kyllä tietoinen tapahtumasta, sanoo ylitarastaja Pasi Järvinen työministeriöstä.

Karenssi-sanomat

4/95 10.8.1995

Julkaisija

Työttömien valtakunnallinen yhteistoimintajärjestö TVY ry

Päätoimittaja

Mårten Grönholm

Toimittaja

Hannu Oittinen

Taitto ja tulostus

Markku Ylenius

Toimituksen osoite

Näsilinnankatu 22 A 24

33210 Tampere

puh & fax 931 - 2124 753

Alueelliset avustajat

Helsinki: Marjaliisa Siira

Turku: Hannu Anttonen

Varkaus: Matti Mäkelä

Kuopio: Urpo Mönkkönen

Jyväskylä: Raija Savolainen

Kokkola: Petteri Snellman

Painos 40 000 kpl

Painopaikka

Kangasalan Lehtipaino Oy

PL 28, 36201 Kangasala

Työtön, tartu tattiin!

Sienten ja marjojen ominasta saatavat tulot ovat verovapaita, ei siis mitään ongelmia työttömän kannalta. Nettotulojen viimeinen satamarkkanen on arvokkain. Metsäretki pelastaa aina päivän - kunhan ei eksy. Perheen ensi talven marjat ja sienet tulevat poimituksi siinä sivussa. Jokamiehen oikeus antaa mahdollisuuden käyttää kaikkia Suomen metsiä, kunhan muistaa pyhittää pihapiirit.

Tässä muutamia tosiasioita suomalaismetsistä. Sanojen takana on "tattijohtaja", metsänhoitaja Kimmo af Ursin Sipoosta. Hän organisoit tattiin ostoa, jalostusta ja viennin Sismässä sijaitsevan

Tämä on herkkutatti. Tartu tattiin ja luuriin, kartuta käteiskassaasi sievoisilla lisäansiolla ja virkisty metsäisessä luonnossa.

Finnmeteora-yhtiön kautta. Tärkein vientikohde on Italia, ja kysyntä on kova.

Kyseessä on nimenomaan herkkutatti, joka on helppo oppia tunnistamaan ja ilo poimia.

Poimija ei tarvitse poimijakorttia eikä sienikoulu-

tusta, riittää kun noudattaa poimintaohjetta, jota saa kunnan 4 H -neuvojalta. Herkkutatti on helppo oppia tuntemaan, kertoo ja vakuuttaa Kimmo af Ursin.

Hän kehottaa asiasta kiinnostuvia työttömiä ottamaan yhteyttä kunnan 4 H -neuvo-

jaan, jolta saa keräilyohjeet, tiedon lähimmästä keräilypisteestä sekä kuljetuksesta tai kuljetuksen organisoinnista Sismään. Finnmeteora on valmis perustamaan keräilypisteen kuntaan, mikäli alueelta alkaa tulla kuormittain tatteja.

Maksu suoritetaan käteisellä keräilypisteessä tai Sismän jalostamolla. Ykköslaadun "tuottajahinta" on 10 mk/kg ja kakkoslaadun 7 mk/kg. Huippusadon aikaan hinnat ovat jonkin verran alhaisempia. Lisätietoja asiasta saa paikallisilta 4 H -neuvojilta, Finnmeteoran hallilta, Sismän Kehitys Oy:stä sekä Kimmo af Ursinilta, os. Svärdfältintie 2, 04130 Sipoo. Koko maan marjojen ja sienten ostajaluetteloon saat tilaamalla puhelimitse Arkiset Aromit ry:stä, puh. 964 - 414 6640

Urbaaneja slummeja Suomeenkin?

Työttömyys on ollut perinteisesti haja-asutusalueiden vitsaus. Viime keväänä tutkijat paljastivat, että Suomessa työttömyys on siirtymässä maaseudulta kaupunkien lähiöihin, ns. suuren maailman malliin. Seurataanko Suomessa taas kerran kiltisti muun maailman 'trendejä' vai onko meillä jotain tehtävissä?

Oulun yliopistossa tekeillä olevan paikkatietoprojektin tutkimuksia varten Suomen pinta-ala jaettiin 90 000:een ruutuun. Työttömiä asuu 55 000:ssa ruudussa, joista 10 000:ssa ruudussa on 50-100 prosentin työttömyys. Sadan prosentin ruudut sijoittuvat erittäin harvaan asutuille alueille, mutta seuraavaksi pahimmat työttömyysluvut löytyvät suurten kaupunkien lähiöistä sekä taantuvilta teollisuuspaikkakunnilta.

Pahimpia työttömyysruutuja on mm. Porissa, Tampereella, Turussa, Kotkassa, Imatralla, Varkaudessa ja Uudessa-Kaupungissa. Helsingissä näkyy selvästi työttömyyden keskittyminen lähiöihin, erityisesti Koillis- ja Itä-Helsinkiin.

Urbaaneja slummeja ryhdyttiin pohjustamaan 60-luvulla, kun suurten ikäluokkien maaltamuutto alkoi. Heille kyhättiin nopeasti ja halvalla lähiöitä, jotka asuinympäristönä ovat varmasti Suomen ankeimpia.

Tilastojen mukaan näyttää siltä, et-

tä juuriltaan repäisty, rapistuvan elementtitalon lokerossa asuva, pian 50 vuotta täyttävä suurten ikäluokkien ihminen on nykyään vielä kaiken kukkuraksi työtön.

Suuren maailman 'malliin' kuuluu, että slummeihin kasautuu - tai kasataan - kaikki ongelmat: köyhyys, työttömyys, huumeet, rikollisuus, prostituutio.

Työttömyys slummialueilla periytyy isältä pojalle, äidiltä tyttärelle. Koska slummilapsen elinympäristössä työssä käynti on enemmänkin poikkeus kuin sääntö, lapsi näkee ja oppii muun tyypisiä selviytymisen malleja. Esimerkiksi rikollisuus elämäneränä on erittäin suosittu suurkaupunkien slummialueilla.

Turvaverkko pitää - toistaiseksi

Entä Suomessa? Uhkaako slummiutuminen esimerkiksi Helsingin lähiöitä? Suomen valtaalehti selosti toukokuussa Oulun paikkatietoprojektin tuloksia ja otsikoi juttuun liittyvän in-sertin räväkästi: "Suomeen on syntymässä urbaaneja slummeja". Onko?

- Ei meillä ole slummeja siinä perinteisessä merkityksessä, mitä slummiilla tarkoitetaan. Turvaverkko pitää - ainakin toistaiseksi, sanoo toimistopäällikkö Olli Salin Helsingin sosiaalivirastosta.

- Lähiöissä ei ole avointa katu-prostituutiota, asunnottomia kadulla ym. perinteisen slummin merkkejä. Lähiöiden ihmiset eivät elä täydellisesti yhteiskunnasta irtautuneena.

Olli Salinin mukaan meillä ei myöskään ole järjestelmällistä tietty-

Toimistopäällikkö Olli Salin Helsingin sosiaalivirastosta.

jen alueiden slummiuttamista, kuten monissa suurkaupungeissa on tapahtunut. Esimerkiksi Englannissa on an-

nettu jonkin asuinalueen tietien tah-toen ränsistystä, sinne on kerätty tietyn etnisen ryhmän ja ihmiset on jätetty

heille, vaille palveluja. Meillä virkamiehet eivät tällaista tee.

Meillä siis pidetään huolta suunnilleen tasapuolisesti kaikista asuin-alueista ja kaikista ihmisistä - ainakin toistaiseksi.

- Toinen juttu on sitten se, että 60-luvun lähiötaidot ovat rapistumassa. Niiden suhteen saneeraus on viivästynyt ja nyt pitäisi kiireellä saada saneerausohjelmat käyntiin, patistelee Olli Salin.

Vaikka Suomessa ei ole täysin yhteiskunnasta irrallaan eläviä asuin-alueita, tietty syrjäytymisvaara on kuitenkin olemassa yksittäisillä toimeentulon rajoilla elävillä työttömil-lä.

- Pidän työttömien toimintaa erittäin tärkeänä mm. syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Salinin mukaan työttömien yhteiset ponnistukset ovat uuden sosiaalisen verkon osa. Tämä verkko tavoittaa ehkä sellaisia, joita viranomaisten tukijärjestelmät eivät tavoita.

- Nykyään työttömien toiminta ei ole vain yhdessä olemista, vaan paljolti on päästy yhdessä tekemisen vaiheeseen. Vaiheeseen, josta tulee selkeästi hyviä, konkreettisia tuloksia, kehuu Salin.

Lähiöiden ongelmia on myös korjattu asukkaiden aktiivisella toiminnalla ja painostuksella, esim. palvelujen saamiseksi alueelle.

- Ihmisten oma aktiivisuus on ydinkysymys.

MARJALIISA SIIRA

Metsäkongressin kansalaistapahtuma pohti myös työllisyysnäkökulmaa

Työ kasvaa puussa

Tampereen kansainvälisen metsäkongressin kansalaistapahtumassa pohdittiin metsää ja puuta myös työllisyysnäkökulmasta. Tehometsätalouteen ja sellunkeittoon haettiin sekä ekologisempia että työllistävempiä vaihtoehtoja. Niitä olikin kosolti tarjolla. Samalla madallettiin luonnon-suojelun ja työllisyyden keinotekoista vastakkainasettelua.

"Pitkäikäistyön filosofia" Esko Pääskylä. Kajaanista väitti puuener-gian käytön lisäämiseen olevan viisi perusteltua syytä: työllisyys, ympäristö, vaihtotasetta laajemmat kansantaloudelliset syyt, aluepolitiikka ja puolustuspolitiikka.

- Vallassaolevan virallisen opin mukaan työttömyys poistetaan jatka-malla teollistamislinjaa ja luottamalla jatkuvan taloudellisen kasvun siunauksellisuuteen. Teollistamisen perustuva työllistäminen ei kuitenkaan voi olla oikea ratkaisu jälkeellises-sä länsi-eurooppalaisessa yhteiskun-nassa, joka on jobless growth -vai-heessa, jolloin tuotannon kasvu ei luo työpaikkoja, vaan päivinvastoin vä-hentää niitä, Esko Pääskylä sanoi.

Pääskylä suosittelii päättäjille energia- tai työntensivistä veropolitiikkaa nykyisen halvan energian ja kalliin työn vaihtoehdoksi. Yhdeksi lääkkeeksi hän esitti Japanissa ke-hoitua automaatioveroa. Myös energia- ja päästöverot edistäisivät Pääskylän mukaan työllisyyttä, vaikka usein väitetään päinvastaisesti.

- On osoitettu, että niissä maissa, joissa on tiukat ympäristönormit, on teollisuus joutunut kehittymään kil-pailijamaita nopeammin, joten tiukat normit ovatkin tuoneet niille kilpai-luedun muihin nähden, totesi Esko Pääskylä.

Monikäyttö työllistää

Rakennusneuvos Eero Väänänen maa- ja metsätalousministeriöstä totesi puun käytön rakentamisessa olleen vielä 40-50 sitten olleen vallitsevaa koko maassa, myös kaupunkien pien-talorakentamisessa. 1950-luvulta puun käyttö rakentamisessa on las-kenut 10 miljoonasta nykyiseen kol-

meen miljoonaan kuutiometriin vuo-dessa. Syiksi hän mainitsi teollisia materiaaleja suosineen energian hin-nan, puun tuottajien kiinnostuksen pelkistä kantohinnasta sekä ekolo-gisten periaatteiden hämärtymisen suunnittelijoiden ja rakentajien kes-kuudessa.

- Nykyisten rakentamissääntösten ja määräysten puitteissa voitaisiin

puun käyttöä rakentamisessa kaksin-kertaistaa ja norveja uudistamalla kolmekertaistaa. Mainittakoon, että esimerkiksi Yhdysvalloissa on mah-dollista rakentaa nelikerroksinen talo puurinkoisena, sanoi Eero Väänänen.

Ohjaamalla yhdyskuntasuunnitte-lua pientaloasumista edistävään suun-taan, olisi Väänänen mukaan mah-dollista nelinkertaistaa puun käyttöä nykyisestäään. Hän perusteli näke-myksiään voimakkaasti työllisyys-seikoilla. Maatilojen maaseudun pien-rakentaminen paikalla toteutettuna toisi Väänänen mukaan jopa 40 -50 000 henkilötyövuotta.

- Vientipuun olisi ajateltava kotimaassa sen korkeimpaan asteeseen eli valmiiksi rakennusosiksi ja huo-nekaluiksi sekä muihin vastaaviin tar-koituksiin, Eero Väänänen sanoi.

Hallitus istuu, hallitus kommentoi

Jo maan edellinen hallitus on ilta-koulussaan tämän vuoden tammi-kuussa todennut puurakentamisen edistämisen tarpeellisuuden. -Puura-kentaminen ei kehity, koska Suomesta puuttuvat tuotteiden väljalos-tus, järjestelmätoimittajat, eri-koisurakoitsijat ja rakentamiskai-suja kilpailuttavat hankintatavat. Tästä syystä puurakentamisen kehittä-minen edellyttää uuden teollisen ra-kenteen muodostamista, totesi Aho hallitus tammikuussa.

Toivottavasti Lipposen hallitus pa-nee vauhtia hankkeisiin. Maaseutu, rakennusala ja rakennusaineteollisuus tarvitsevat työtä. Rakennusalan työttömyys räjähtää käsiin, ellei pian tapahdu jotakin.

HANNU OITTINEN

Metsureille, rakentajille ja puusepille olisi käyttöä, mikäli koti-maisen puun käyttöä lisättäisiin rakentamisessa, puuteollisuu-dessa ja energiantuotannossa. Taitoa on vielä tallella, kuten kuvassamme Puu- ja erityisalojen liiton kesäpäiviltä Tampe-reella kesällä 1993.

Ekologia luo markkinoita

Vaikka Suomi on kertakäyttömaa esimerkiksi Saksaan verrattuna, olem-men kierrätyksessä ja uusiokäytössä monen muun maan edellä. Monissa teollisuus- ja liikeyrityksissä on jo ha-vaittu ekologisen ajattelun olevan kilpailuvalti. Sekä kriittiset kuluttajat kotimaassa että ekologisesti suuntau-tuneet teollisuusyritykset kilpailija-maissa ovat havahduttaneet erityises-ti monia pienyrittäjiä uuteen ajatte-luun.

Elintarvike-, pesuaine- ja metsä-teollisuuden lisäksi ekoajattelu on tulossa graafiselle alalle, jossa väri-kasettien ja -nauhojen sekä muste-suihkupatruneiden kierrätys on var-sin nuorta, mutta kasvava ala. Yksi täl-lainen pienyritys on tamperelainen Kasset Oy, joka toimii yhteistyössä es-poolaisen Tones Oy:n kanssa.

- Luonnon lisäksi kasettien usioi-minen säästää myös käyttäjien kuk-kaolta, sillä uusiokäytössä on lähes puolta halvempia uusia verrattuna. Se on myös yhtä luotettava ja pitkäikäi-nen. Kasetit ja patruunat kestävät kymmeniä käyttökertoja oikein usioituina, johon kuuluu perusteelli-nen huolto, ei siis pelkkä täyttö, sanoo Jari Järvenpää Kasset Oy:stä.

Kertakäyttötuotteen tietoinen te-keeminen ei ole enää hyvää mainosta valmistajalleen. Jari Järvenpään oma työttömyys loppii lyhyeen, sillä ka-settien usiointi-idean hoksattuaan hän ryhtyi toimimaan parin viikon har-kinnan jälkeen. Nyt hän työllistää it-sensä omassa yrityksessään kasvavil-la ekomarkkinoilla.

Paikallinen puunjalostus on Pielaveden toivo

Lehmisavut ovat hiipumaan päin Pohjois-Savon entisessä mahtipitäjässä Pielavedellä. Lypsykarjalouteen nojannut paikallinen maatalous jatkojalostuksineen on sitonut työvoimansa ympärivuorokautiseen puurtamiseen, joten maaseudun sivuelinkeinojen kehittäminen on pahasti myöhässä.

Kun metsien työllistävät hakkuut ovat hiipuneet aiemmin, kunnan perusinvestoinnit ovat kunnossa ja liikenneolotkin kohtalaiset, on uusien elinkeinojen ja työpaikkojen luominen enemmän kuin hankalaa. Pielaveden 25,8 prosentin työttömyys on Kuopion läänin toiseksi korkein.

Kunnansihteeri Risto Tarvainen pelkää, että tilasta saattaa tulla pysyvä. Tähänastisten koetelemusten lisäksi hän pelkää EU:n tuomia maatalouden lisäleikkauksien, kuntien valtionosuksien supistusten ja sosiaalipuolen leikkausten yhteisvai-

kutusta.
- Maatalousvaltaisen pitäjän työttömistä valtaosa on iäkkäämpää, vähemmän koulutettua ja vaikeammin työllistettävää kuin teollisuuspaikkakunnilla. Kunta on kantanut vastuunsa työllistämällä ympäri vuoden

keskimäärin 70 henkilöä, joka on kaksi prosenttia aktiivivoimasta. Risto Tarvainen sanoo.

Kunta on lisäksi tarjonnut 16-20 vuotiaille työttömille 2-4 viikon työjaksia maksamalla työllistävälle yrityksille 50 markkaa päivässä. Kun kunta ilmoitti itse työllistävänsä nuoria, 150 tulokasta oli heti jonossa työhön. Esimerkiksi presidentti Urho Kekkosen syntymäkoti Lepikon torppa on viiden nuoren työpaikka.

Plussaa ja miinusta

On selvää, että hupenevista markoista ja työpaikoista kampaillaan, mikä puolestaan kärjistää ilmapiiriä eri tahojen välillä. Kunnan työntekijöiden määrän vähentäminen on ollut tiukkaa paikka kaikille osapuolille. Kunnansihteeri Risto Tarvainen kertoo, että toistaiseksi on selvitty neuvotteluin ammattijärjestöjen kanssa.

- Tulossa olevat valtionosuksien leikkaukset johtavat väistämättä kunnan työntekijöiden irtisanomisiin, jolloin suhteet kunnan ja ammattijärjestöjen välillä tulevat kärjistyneinä. Maa- ja metsätalouden leikkauksilla on sama vaikutus, sillä esimerkiksi pinta-alalisten poisjäänti merkitsee neljän miljoonan markan tulojen menetystä vuodessa, kertoo Tarvainen. Hän arvelee, että maatalouden kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen moni tulee lopettamaan.

Kun valtion ja EU:n tahto ei näy valoa, on Pielavedellä monen muun kunnan tavoin pantu toivoa pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä kunnan omaan elinkeinopoliittikkaan. Luomuviljely, erityisesti marjan viljely, on yksi työllistävistä mahdollisuuksista, joka lypsykarjapitäjässä on aiemmin jäänyt huomiotta. Tästä-hankkeesta EU:kin tulee vastaan.

- Laivojen ja telakoiden ilmastointilaitteita valmistavan yrityksen tulo kuntaan on ilonaihe pitkistä ajoista. Se tuo arviolta 20-25 työpaikkaa. Vastaavasti sahayrityksen konkurssi toi 20 uutta työtöntä. Pieniä parinkolmen hengen työpaikkoja syntyy, mutta perusratkaisua työttömyyteen ne eivät tuo, Risto Tarvainen toteaa.

Valtion budjetti ei lupaa Pielavedelle ihmeitä. Ainoastaan joitakin varastojen kunnostushankkeita, joihin niihin vaaditaan kunnan omaa rahoitusosuutta. Ensi talvesta Tarvainen arvelee tulevan edellistä vaikeamman. Yrityksiä tulee ja menee, mutta isoa käännettä ei ole näkyvässä.

- Kunnan sisällä tätä perusratkaisua etsitään paikallisesta puunjalostuksesta, sillä perinteisenä metsäpitiäjänä Pielavedellä on tähän hyvät edellytykset. Nythän puuta käytetään lähinnä sellun raaka-aineena, vaikka paikallisia työllistäviä jalostusmahdollisuuksia on monia.

- Pielavesi on mukana myös valtakunnallisessa vapaa-ajan asuntojen myyvässä ja vuokraavassa projektis-

sa, jolla maaseudun uuelinkeinojen kehittämisessä voi olla suuri merkitys, arvioi kunnansihteeri Tarvainen.

Leikkaukset vievät sosiaaliluokulle

Pielaveden kunta on ollut hyvässä yhteistyössä työttömien yhdistyksen kanssa alusta alkaen. Risto Tarvainen mukaan työttömien yhdistys on nähnyt kunnassa tärkeänä kansalaistoimintana, jolla on ennenkaikkea sosiaalinen ja henkinen merkitys jäsenilleen. Sitäpaitsi ainakin Pielavedellä työttömien toiminta on vapaaehtoista kulttuuri- ja liikuntatoimintaa.

Kunta on lahjoittanut yhdistykselle toimintatilat, puhelimen ja muita tarpeellista. Ahtaaksi käyneiden tilojen tilalle on luvassa alkusyksystä uusi huoneisto entisessä virkamiestalossa. Uudet tilat mahdollistavat mm. ka. i. kaunkudonnan ja puutöiden aloittamisen.

- Tällainen kansalaistoiminta pitää kunnossa sosiaalisesti ja henkisesti, jolla on työllistymisen kannalta suuri merkitys. Peruspäivärahalta putoaminen vaikeuttaa niin kunnan kuin kuntalaistenkin elämää, joten työttömyyden ylläpitäminen kannattaa.

- Kunta yhdessä työvoimaviranomaisten kanssa on toistaiseksi pystynyt järjestämään puolen vuoden työllistämiskursseja pitkäaikaistyöttömille, joten pahimmalta vaihtoehdolta on välttytty. Mikäli työllisyyspolitiikassa ei tapahdu käännettä ja erilaista sosiaalileikkaukset jatkuvat, jonot toimeentulotuen luokulla käyvät sietämättömiksi, sanoo Pielaveden kunnansihteeri Risto Tarvainen.

Toivotaan, että puu alkaa jalostua työksi ja toimeentuloksi Pielavedellä. Riippumatta siitä, mitä Helsingissä ja Brysselissä päätetään.

TEKSTI JA KUVAT:
HANNU OITTINEN

Pielaveden kunnansihteeri ja kunnanvirasto.
- Ensi talvi on tosi tiukka, varsinkin jos valtionosuksien leikkaukset toteutuvat, arvioi Tarvainen.

Pankkitoimihenkilöstä tuli työttömien toiminnan vetäjä

"Täytyy sitä jotain yhteistä olla meilläkin"

Kun Ulla Pasanen Pielavedeltä oli pankin "varmasa" leivässä, tuntuivat työttömät laiskoilta tyhjän puhujilta. Vuonna 1993 tuli 20 vuotta täyteen pankissa, mutta samalla Ulla joutui kokemaan työttömyyden omakohtaisesti. Työhön totunut pankkitoimihenkilö ei osannut jäädä toimettomaksi, sillä työkursilla löytyneiden samoin ajattelevien kanssa tuli tarve ryhtyä toimimaan muiden työttömien kanssa.

- Tuntuu siltä, että täytyy sitä jotain yhteistä olla meilläkin, perustelee Ulla Pasanen yhdistyksen perustamista.

Eipä muuta kuin toimeksi. Ilmoitus paikallislehdessä toi perustavaan kokoukseen 25 työtöntä. Lisämelaisen avulla lähettiin liikkeelle ja seurakunta tuki toimintaa alusta alkaen.

Toiminnan perusteita kuvannee hyvin yhdistyksen nimi: Pielaveden työttömien tuki ja huvi.

-Myös kunta on suhtautunut myönteisesti toimintaan alusta alkaen. Olemme saaneet kunnalta toimintatilan, puhelinosakkeen ja kalusteita. Kunnan ja seurakunnan tuella järjestimme alkuvaiheessa herkeittomyyjäiset, jotka tuottivat aika hyvin. Myös paikallislehti on auttanut omalta osaltaan, kertoo Ulla Pasanen.

Seurakuntavaalien lipaskeräyksen tuotto tuli työttömien yhdistykselle, nyt on rahaa haussa Raha-automaattiyhdistykseltä ja työministeriön oma-toimisuusavustuksesta. Mutta ei Pielaveden työttömien yhdistys ole pelkästään hattu kourassa kuljeskellut, huivia ja tukea on tuotettu omasta takaa. Tosin ilman alkua puu ei oltaisi vielä kovinkaan pitkällä.

Lehden lukemista näkövammaisille

Menneen talven mittaan yhdistys tarjosi työttömille lähinnä liikuntaa: lentopalloa, voimistelua ja kuntosalilla käyntiä. Kesän alussa alkanut uusi toimintamuoto on ollut Pielavesi-Keitele -lehden lukeminen kasetille näkövammaisille.

-Marjonniemen leirikeskukseen siivomitse tulkotilla. Siihenkin piti

Tästä entisestä virkamiestalosta työttömien yhdistys saa uudet toimintatilat.

työkkärin lupa anoa, sillä työttömien liikkeitä vahditaan hyvin tarkkaan. Huviakin on ollut, sillä teimme virkistysretken Panganrannan lomakotiin ja Viherlandiaan Jyväskylään.

Toimintatila on ollut yksi luokkahuone Laurinpuron koulusta, jonka ti-

loissa toimii myös kierrätyskeskus. Nyt on luvassa uudet ja entistä paremmat tilat. Ulla Pasanen kertoo, että remontin jälkeen yhdistys saa tilat entisestä virkamiestalosta.

- Saamme kaksi huoneistoa, yhteensä yli sata neliötä tilaa. Siellä on mahdollisuus puutöihin ja kankaankudontaan. Aika näyttää, mitä kaikkea uudet tilat tuovat tullessaan. Syksyllä saamme uudelleen toiminnanohjaajan, joten tuleva syksy tuo muutoksia tullessaan.

Osuuskunta ei kannattaisi

Virkamiestalon remontti onkin Pielaveden harvoja rakennuskohteita, niin hiljaista rakennuspuolella on. Muutamana omakotitalon lisäksi on vain joitakin kunnan peruskorjaushankkeita, julkisella puolella ei ole yhtään uudisrakennuskohdetta.

Tuen ja huvin tarpeessa olevia siis riittää. Ulla Pasanen kertoo yhdistyksellä olevan 45 jäsentä, mutta toimintaa on tarjolla muillekin kuin jäsenille. Noin 6500 asukkaan kunnas-

sa työttömyysprosentti on 20 "paremmalla" puolella. Vanhaasta maatalousvaltaisesta kunnassa valopilkut ovat vähiässä.

- Jotain sentään on luvassa. Laivojen ilmastointilaitteita valmistavan yrityksen käynnistyminen on iso asia, johon monet työttömät painavat toivonsa. Työttömien osuus-kuntaakin on pohditu, mutta olemme arvioineet Pielaveden olevan liian pieni paikkakunta menestyväälle osuuskunnalle, pohdiskelee Ulla Pasanen.

Tietoa kaivataan

Kysäisen Ulla Pasaselta TVY:n ja Karensissanomien merkitystä piennekkönsä maaseutupaikkakunnan työttömien yhdistyksen näkökulmasta. Onko niistä muuta iloa kuin jäsenmaksut ja lehden levittäminen?

- Hyvä lehti, tulee luettua tarkkaan. Laki- ja asetusmuutoksista saisi olla enemmän tietoa, että osaisi aina käyttää kaikki pykälät oikein hyväksi, vastaa Pielaveden työttömien puheenjohtaja Ulla Pasanen.

Toisin sanoen valtakunnallinen toiminta näyttättyy Savon sydämessä lähinnä lehden kautta. Tuen lisäksi sekin saisi sisältää enemmän myös huivia. Yritetään vastata Pielaveden haasteeseen.

HANNU OITTINEN

Työministeri Jaakonsaari Porvoossa: Suuria muutoksia syksyllä

Porvoon työttömien yhdistyksen Treffi-kahvilan yksi vuotis syntymäpäivillä vierailut työministeri Liisa Jaakonsaari lupaa suuria työvoimapolitiittisia ratkaisuja vielä tämän syksyn aikana. Yksityiskohtia Jaakonsaari ei kuitenkaan halunnut asioiden keskeneräisyyden vuoksi paljastaa. Pessimistinen ja osin jopa aggressiivisen vastaanoton saanut Jaakonsaari korosti, ettei mahdollisuuksien näkeminen ole mahdollista, jos katsotaan vain uhkia.

– Uskon ihan oikeasti, että työttömyyden puolituminen neljän vuoden aikana on mahdollista, sanoo Jaakonsaari.

Tavoitteen onnistumisen työministeri Jaakonsaari sanoo kuitenkin edellyttävän maltillista tulopoliittista ratkaisua ja talouskasvuun jatkumista, korkojen laskua sekä ulkomaisen luottamuksen säilymistä Suomen talouteen.

Työministeri Jaakonsaari uskoo tehostuvan työvoimapolitiikan alkavan näkyä tuloksissa syksyn aikana. Työllisyyttä on tarkoitus kohentaa mm. rakennusalaan virkistävällä työllisyysbudjetilla, pitkäaikaistyöttömyyden puolitamisohjelmalla, työn vuorottelulla ja jaksottamisella sekä työttömien omaehtoisen toiminnan tukijärjestelmää uudistamalla. Ajatuksia on esitetty työpaikkojen synnyttämisestä myös matalakorkoisien, pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettävällä työllistämislainan avulla.

– Selvä asia on, että työtä pitää jaksaa ja tilapäisen työn vastaanottamista helpottaa. Uusia ja joustavia, ihmisen omaan elämäntilanteeseen sopivia järjestelmiä on kehitettävä. Suomi on yksityisen palveluyrittämisen kehityksensä, joten meillä on paljon mahdollisuuksia, sanoo Jaakonsaari.

Työttömyysturvan tullaan Jaakonsaaren mukaan tekemään säästöjä. Asiaa koskevia neuvotteluissa mukana ovat myös työmarkkinajärjestöt, joiden halun kaverin auttamiseen Jaakonsaari sanoo selviävän kuukauden sisällä.

– Työttömyysturvasta nirhaista-

villa varoilla tulee vahvistaa työllisyyden tukemisen toimenpiteitä, edellyttää Jaakonsaari.

Työministeri Jaakonsaarelle esitetyissä kysymyksissä epäiltiin työttömyyden puolitumisen mahdollisuuksia. Passivoivaan työttömyysturvajärjestelmään vaadittiin muutosta ja työttömien luvattiin olevan valmiita menemään töihin niiden sijaan, jotka haluavat siirtyä elämään sosiaaliturvan varassa.

Työn vuorottelun toteuttamisen vaikeutta Suomessa ihmeteltiin, onhan malli saatu toimimaan Saksassa ja Tanskassakin. Kansanedustaja vaadittiin käyttämään asiassa lainsä-

noo Jaakonsaari.

Porvoon työttömien yhdistys luovutti työministerille "Porvoon julistuksen". Julistuksessa vaaditaan mm. kaikille työkykyisille kansalaisille työtä ja sekä työn- että toimeentulon oikeudenmukaista jakamista. Ensimmäinen askel olisi nettomäärältään 3.500 markan kansalaispalkkaan siirtyminen.

Työpaikan säilyttäenä hyvät palkkaiset kansalaispiirijä sekä pääoma-piirijä vaaditaan julistuksessa osallistumaan lamatalkoisiin yhtä suurin panoksin kuin työttömät ovat joutuneet tekemään.

– Maahan on luotava eläkejärjes-

Työministeri Liisa Jaakonsaari ja työttömien yhdistyksen puheenjohtaja Anja Luoma kohtasivat Porvoossa. Ministerille luovutettiin "Porvoon julistus".

däntövaltaansa, sillä valmiit mallit työn vuorottelusta ovat olemassa. Työttömyysturvajärjestelmää työttömät haluavat yhdenmukaistaa niin, että kaikki korvaukset voisi saada yhdeltä luukulta.

Tilaisuudessa esitettiin kysymyksiin vastannut Jaakonsaari totei, ettei hän ole vielä missään muualla törmännyt yhtä pessimistiseen ja aggressiiviseen ilmapiiriin.

– Toivoa ja uskoa pitää olla, muuten ei kannata mitään tehdä, sa-

telemä, joka antaa turvaton toimeentulo jokaiselle eläkeläiselle ja yli 55-vuotiaat pitkäaikaistyöttömät on heidän niin toivoessa päätettävä eläkkeelle.

Vaadimme työttömille tasavertaisena asemaa työmarkkinaosapuolten rinnalla työllisyydestä ja tulopoliittisista neuvotteista ja vaadimme myös työttömiä sortavan, syrjivän ja passivoivan lainsäädännön pikaista uudistamista, sanotaan julistuksessa.

Työelämää kehittämään

Hallitus on nyt miettimässä työelämän uutta organisointia ja kehittämistä kolmikantayhteistyössä eri intressitahojen. On myös käynnistetty työaikakokeilut työn jakamisen ja 2 x 6 tuntia-järjestelmän osalta. Uusista suunnitelmista kertoi työministeri Liisa Jaakonsaari Helsingissä EU:n seminaarissa. Hän korosti myös, että EMU:n toteutuessa EU-tasolla välttämättä torjua työllisyyshäiriöitä ennakolta.

Kansalaisen tulee pääsääntöisesti saada toimeentulonsa itse tekemistään työstä. Työkykyisillä ja työhaluisilla tulee olla mahdollisuus työhön. Tulonsiirrot ovat toimeentulon turvaamista iän, sairauden, koulutuksen tai muiden vastaavien olosuhteiden aikana. Ministeri Jaakonsaari ei halua rakentaa yhteiskuntaa, jossa kasvavan kansalaisten osan elämää järjestetään erilaisilla tukiaisilla. Se johtaa väärin yrittömyydenä ja väkiviin sosiaalisiin ja moraalisiin ongelmiin. Koska tekemätön tarpeellinen työ ei koskaan voi loppua, on laa-

ja työttömyys aina osoitus yhteiskunnan epäonnistumisesta työn järjestämiseksi.

Talouskasvu ei takaa työtä

Taloudellinen kasvu ei ole riittävä ehto työllisyyden parantamiselle. Teknologia, koulutus ja uudet työn organisoinnin muodot nostavat jatkuvasti tuottavuutta. Suomessa saavutetaan ensi vuonna lamaa edeltänyt tuotannon huipputaso, mutta siihen tarvitaan 350 000 ihmistyövuotta vähemmän kuin vielä vuonna 1990. Tässä tilanteessa työtökäso pitää voida vähentää muiltakin kuin kokonaan työttömiltä. Työaikaan on varaa lyhentää, jos kustannukset voidaan pitää kurissa. Eräs tapa on koneiden, laitteiden rakennuksen ja muiden investointien käyttökojen pidentäminen. Se merkitsee myös ympäristöstävällistä tuotantotapaa.

Human Step:

Oikeuksia nuorille työttömille

Jatkona viime vuoden lokakuussa järjestetyille työttömien ihmisoikeuspäiville järjestetään tänä vuonna nuorten työttömien ihmisoikeuspäivät. Nimellä Human Step pidettävän tapahtuman järjestelyistä vastaavat Työttömien valtakunnallinen yhteistoimintajärjestö (TVY), Kirkon diakonia- ja yhteiskuntatöiden keskus (KDYK), Kirkon nuorisotyön keskus (KNK) sekä Seurakuntaopisto. Ajankohta on 16.-18. 10. ja paikka on Seurakuntaopisto Järvenpäässä, kuten viime vuonnakin.

Tapahtuman avauspuheen puolesta käyttävät TVY:n puheenjohtaja Märten Grönholm sekä TVY:n nuorisovastava Ippo Heltimoinen, lisäksi kuullaan presidentti Martti Ahtisaaren terveh-

dys ja muusikko Mikko Perkoilan "puheenpuoro". Kanavatyöskentelyn lisäksi kuullaan tutkija Kari Nyssöän ja työvoimatoimiston johtaja Väinö Pässilän puheenvuorot, mukana keskusteluissa ovat myös ihmisoikeus-asiiantuntija, apulaisprofessori Martin Scheinin sekä työministeriön ja valtion nuorisosiain neuvottelukunnan jäseniä.

Tapahtuman tarkempi ohjelma ilmoitetaan myöhemmin. Kaikista tiedusteluista ja ilmoittamisesta vastaa Seurakuntaopiston seuraavassa numerossa syys-lokakuun vaihteessa. Kirkon puolelta järjestelyistä voi tiedustella Ilkka Sipiläiseltä, puh. 90 - 1802 308ja TVY:n puolelta Sirkka Rajalalta, puh. 90 - 648 423.

SAK:n talouspoliittinen osasto pohtii

Mitä yli 54-vuotiaille pitkäaikais-työttömille pitäisi tehdä?

Työttömyyden kesto pitenee iän myötä. Kaikkein pitkäkestoisinta työttömyys on ikälukossa 55-59 vuotta, keskimäärin yli 70 viikkoa. Helmikuussa 1995 55-59 vuotiaita työttömiä oli noin 48 400, joista pitkäaikaistyöttömiä (yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleita) noin 28 700 ja erittäin pitkäaikaisia työttömiä (yhtämittaisesti yli 2 vuotta työttömänä olleita) noin 13 700.

Työvoima- ja eläkepoliittinen ratkaisu

On ennustettavissa, että tämän ryhmän koko seuraavien vuosien aikana kasvaa huomattavasti, ja tämän ryhmän työllistymismahdollisuudet pysyvät huonoina ja mahdollisesti entistä enemmän huononevat. Ratkaisu ongelmaan voi etsiä sekä työvoimapolitiikan että eläkepolitiikan puolelta. Työvoimapolitiit-

työttömien työmarkkinoille ohjaaminen on osoittautunut hyvin ongelmalliseksi. Näille ihmisille ei yksinkertaisesti näytä olevan kysyntää.

Siksi ratkaisua tulee etsiä myös eläkepolitiikan puolelta, vaikka eläkemaksuissa on kyllä kuitenkin riittävä ongelmaa. Esimerkiksi 55-59 vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien työttömyyseläkkeelle pääsyn helpottaminen olisi vastoin virallista linjaa, eläkeiän nostamista. Siksi työttömyyseläkkeen ikärajan pyyntä laskemista on hyvin vaikea perustella.

Sensijaan tilapäinen, yhden vuoden voimassa oleva laki, voisi tulla kysymykseen mm. seuraavista syistä: kyseessä olisi tilapäinen laki, jonka kumoamisesta ei tulisi poliittista ongelmaa, se ei loisi uusia käyttäytymissääntöjä, joiden mukaan nuorena eläkkeelle siirtymisestä tulisi yleinen tavoite, ja se siirtäisi työttömyyskortistosta ihmisiä toiseen kortistoon, ja lisäksi siten

työvoimavirkailijoiden voimavaroja käytännössä työllistettävien palveluun.

Työttömyys alenisi, maan maine paransi

Toimenpiteellä olisi myös epäsuoria vaikutuksia. Se laskisi työttömyysastetta mahdollisesti parilla prosenttiyksiköllä, ja antaisi sitten maasta nimeksi Suomi hieman nykyistä paremman kuvan maailmalla.

Toimenpiteen nettokustannukset riippuvat tietenkin siitä, miten toimenpite muotoillaan, paljonko sen piirissä on ihmisiä, ja mihin verrataan. Jos laki olisi voimassa yhden vuoden parin vuoden päästä ja koskisi noin 50 000 kaikkein heikoimmin työllistettävää pitkäaikaistyöttömiä, nettokustannukset olisivat pienet, jos sitäkään, mm. seuraavista syistä: työttömyyspäivära-

hoista ja työvoimahallinnon (täysin turhista?) toimenpiteistä syntyy säästöä, jonka koko otettaisiin huomioon toimenpidettä säädettäessä, pysyvää kustannuslisäystä ei ilmeisesti syntyy, koska he joka tapauksessa pian olisivat joko työttömyyseläkkeen tai viimeistään 2005 alkaen vanhuuseläkkeen piirissä. (Maaliskuussa 1995 yli 16 000 yli 54-vuotiasta oli nostanut ansiotodennaista päivärahaa yli 500 päivää).

Säilöminen ei ole mikään ratkaisu

Yksi työeläkejärjestelmän puolelta esille noussut vaihtoehto on se, että mahdollistetaan työttömyyseläkkeen myöntäminen valtakirjana (= ei edellytä sitä, että hakijalla on voimassa ns. oikeus tullaan aikaan). Tämä esitys on mahdollista yhdistää työttömyyselä-

keen ikärajan pudottamiseen määrääjäksi eli 1-2 vuodeksi tai se voidaan tehdä itsenäisenä.

Työttömyyseläkkeen ikärajaa ei ole tarkoitus pudottaa määräajaksi-kan 60 vuodesta 55 vuoteen asti. Käyttökelpoinen vaihtoehto olisi 58 vuotta, joka on myös yksilöllisen varhaiseläkkeen alaraja.

Voi kuitenkin olla, että on työvoimapolitiikan ja eläkepolitiikan välillä on löydettävissä myös nykyistä parempia yhdistelmiä siten, että ongelman kokoa voidaan pienentää myös muuten, yhden mahdollisuuden mahdollisuuden tähän tarjoaa osaeläkejärjestelmä, joka esimerkiksi Ruotsissa on toiminut hyvin. Suomessa ei juuri lainkaan.

Jokin ratkaisu ongelmaan on joka tapauksessa löydettävä parin vuoden sisällä. Työttömyyskortistoon säilöminen ei ole mikään ratkaisu.

"Kyll" määkii kerran

"Työttömät eivät ole edustettuina näissä neuvottelupöydissä"

Parhailaan käydään neuvottelua, joiden tuloksena on odotettavissa heikennyksiä sosiaali- ja työttömyysturvaan. On julkistettu tilastuja tutkimuksia, joiden mukaan Suomen sosiaaliturva on liian korkea ja työttömänä elää leveämmin kuin työtä tekemällä. Työttömät eivät ole edustettuina näissä neuvottelupöydissä. Tämä seminaari on viimeinen mahdollisuutemme ennen ratkaisua saada kantamme niin päättäjien tietoon kuin julkisuuteen.

Ensimmäinen päivä painottuu sosiaaliturvaan. Aamupäivällä kuullaan alustuksia ja iltapäivällä asiaa puidaan paneelissa, jossa on mukana myös työttömien edustaja. Toisen päivän aiheena on työttömyys. Paneelin osanottajat vastaavat yleisön esittämiin kysymyksiin.

Molempina päivinä on auki messuosasto, jossa työttömien parissa työskentelevät yhteisöt esittelevät toimintaansa. Myös viihdettä on tarjolla mm. illanvietto torstaina.

Tapahtuman tavoite

Tarkoituksena on havahduttaa työttömät näkemään oma tulevaisuutensa sekä kaikki pohtimaan päättäjien tekemien ratkaisujen vaikutusta yhteiskuntamme tulevaisuuteen.

Onnistuminen edellyttää, että työttömät

Turun Seudun Työttömien puheenjohtaja Lasse Räsänen

ovat runsain joukoin paikalla tuomassa esille näkemyksiään työttömyydestä ja sen hoidosta niin julkiselle sanalle kuin päätäjillekin.

Tilaisuuden saama julkisuus on tärkeää, joten paikallisiin tiedotusvälineisiin on tarpeen pyytää mukaan. Mukaan pitää saada myös ne, joita asia virkansa puolesta koskee.

Valtakunnan päättäjien osallistumista tullaan näkemään heidän todellisen kiinnostuksensa asiamme kohtaan. Osallistumaan on kutsuttu mm. kolme ministeriä: työvoima-, sosiaali- ja terveys- ja opetusministerit sekä työmarkkinajärjestöjen johtajat.

Tapahtuma on myös oiva mahdollisuus tavata muita työttömiä sekä tutustua heidän yhdistystensä toimintaan.

Järjestelyjen hankaluudet

Meillä on ollut runsaasti hankaluuksia, jotka johtuvat osin nopeasta aikataulusta ja kesäloma-ajasta, osin joidenkin tahojen haluttomuudesta edistää tapahtuman onnistumista, mikä taas on johtanut vaikeuksiin rahoituksessa sekä myönteistenkin rahoituspäätösten siirtymiseen aina elokuun alkuun saakka.

Me kuitenkin selviämme tästä ja uskon tilaisuudesta tulevan onnistuneen ja merkittävän.

Tilaisuuden ajankohta on kriittinen, koska mahdollisesti tuponeuvottelut ja budjettiriihi päättyvät samoihin aikoihin. Mahdollisimman suuri työttömien osallistuminen ja selkeiden vaatimusten esille tuominen tässä tilaisuudessa on tärkeää. Tämä on ainoa julkinen mahdollisuutemme.

Osallistumisesta valitettavasti aiheutuvista kustannuksista huolimatta - **TERVETULOA TURKUUN!**

LASSE RÄSÄNEN,
TURUN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY:N PUHEENJOHTAJA

Työttömien ja valtakunnan päättäjien kohtaaminen 24.-25.8.-95

Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö TVY ry järjestää yhdessä ministeriöiden ja työmarkkinajärjestöjen kanssa valtakunnallisen työttömien seminaari- paneelikeskustelun ja messutapahtuman Turun Messukeskuksessa. Tapahtuman teknisistä järjestelyistä vastaa Turun Seudun Työttömät TST ry.

Tilaisuus on kohdistettu työttömille, työttömyysuhanalaisille ja ammattinsa tai virkansa puolesta työttömyysasioita hoitaville. Hanke on lähtenyt työttömien omista riveistä. Sen tarkoitus on havahduttaa työttömät näkemään oma tulevaisuutensa sekä päättäjien tekemien päätösten vaikutus koko valtakuntamme tulevaisuuteen.

Tilaisuuden seminaari- ja paneelikeskustelu järjestetään Messukeskuksen auditoriossa.

Lisäksi työttömyyden kanssa tekemisissä olevat yritykset ja yhteisöt esittäytyvät messualueen Messukeskuksen C-hallissa, missä on myös työttömien järjestämää toimintaa.

Osallistumismaksu työttömiltä on 100 mk / 2

pvä/henk ja muilta (ammattinsa tai virkansa puolesta) 900 mk / 2 pvä/henk. Ilmoittautumisen yhteydessä jaetaan seminaarikortti ja ruokailukuponit. (kahvi ja ruokailu)

Ilmoittautuminen tilaisuuteen suoritetaan lähettämällä oheinen ilmoittautumiskaavake järjestäjille joko postitse tai fax-sanomana ja maksamalla tilaisuuden osallistumismaksu 17.8.1995 mennessä pankkisiirtotilille TURUN SEUDUN OSUUS-PANKKI/KASTU 571189-414873

Tilaisuus järjestetään Turun Messukeskuksen tiloissa, Messukentänkatu 8, 20210 Turku. Osanottajien vastaanotto aloitetaan Turun Messukeskuksessa torstaina kello 8.00. Avaussanat lausutaan kello 10.00 auditoriossa. Osallistujia pyydetään ottamaan mukaan osallistumismaksutosite. Lisäksi työttömät varaavat mukaansa työttömyyskorvauksen viimeisen maksutositeen tai lomautustodistuksen. Ryhmänvetäjiä pyydetään ilmoittamaan oman ryhmänsä saapumisesta ajoissa, jotta välttyäisiin ruuhkautumiselta.

Leena Lander:

Taistelun hinta

Paras osa kesäreunontia ovat kahvitunnit, etenkin jos sattuu löytämään jotain hyödyllistä mutta huvittavaa luettavaa. Pihasaunan häpirtuneesta hirsiseinästä löytyi ikivanha sanomalehden sivu, joka kertoi Egyptin vanhimma naisesta. Kovin oli tyytymätön haastatteluikansa synnilliseseen maailmanmenoon tämä 120 vuotias rouva. Mustina ajassa oli se, että ihmiset eivät tehneet tarpeeksi töitä, vetelivät vaan ja katselivat säädettömiä elokuvia. Moraalisesti närkästyneet vanhus itse ei suinkaan pitänyt kypsää ikää riittävänä tekosyytä heittäytyä laakereille lepäämään vaan elähti edelleen itseään ennustajana. Vetreämpinä vuosinaan hän oli toiminut vakavaraisena orjakauppihana, oli perinyt ammatin isältään. Suvun velvoittaviin traditioihin nojaten hän oli valinnut myös miehikseen orjakauppihan. Sopusiaa ja molemminpuolisen kunnioituksen säilyttämää avioliittoa oli siunattu 80 vuoden pituisesti.

○○○

Arvot muuttavat. Ja ihminen. Niin väitti mieleen jäänyt tv-dokumentti Muuttanut mies. Jutun kertoi ihmisestä, jonka luonteen liikenneonnettomuus oli täydellisesti muuttanut. Myös perhe oli muuttunut. Onnettomuuden jälkeen talossa asui tyystin vieraita ihmisiä, joilla oli enää kovin vähän mitään yhteistä.

Tuli mieleen, että saman otsikon olisi voinut antaa aika monelle työttömälle. Sekä työelämän ulkopuolelle tipautetut itse että heidän ympäristönsä vaikuttavan olevan häikälyttävän yk-

simeleisiä asiasta: koko olemassaolon mielekkäys on sidottu yksilön yhteiskunnalliseen hyödyrvoon. Työttömyys invalidisoi jollakin näkymättömällä tavalla, muuttaa katastrofaalisesti uhrin psyykeen.

Näin yhteiskunnassa, jossa työ ja taloudellisen voiton tuottaminen on asetettu ihmisen mitaksi. Isestäänselvänä on pidetty, että työelämän ulkopuolelle jääneet ovat kadottaneet kohtuullisen toimeentulonsa ohella myös merkityksen koko olemassaololleen.

○○○

Asia voitaisiin yhtä hyvin nähdä myös näin: jokainen yksilö rakentaa itse valtakuntansa, luo esteensä ja rajansa. Jos oman ainutkertaisen elämän rajat hahmotetaan ulkomaisten tunnistuksen mukaan, murhetta kyllä piisaa: ellei arvoa mittaa työ, sitä mittaa lasten menestys, veneen pituus, luottamustoimen tärkeys, auton merkki, mikä hyvänsä.

Orjakauppias olisi järkyttynyt ikähyväksi, jos hänen liki sadan vuoden panostaan elinkeinoelämän hyväksi olisi jollakin tapaa kritisoitu. Saati, että sitä olisi kutsuttu barbariksi, väärinryyksi, rikokseksi.

Hänhän oli työnsä tehnyt. Tehnyt sen niin hyvin kuin osasi, saanut siitä paljon rahaa, elättänyt perheensä ja oli oleva siitä ylpeä hamaan hautaan asti.

○○○

Ihminen on luotu työhön kuten lintu lentämään, sanoi Martti Luther. Virallisesti suo-

malainen hyvinvointi on nykyaikana rakennettu sille periaatteelle, että työttömyys ei ole rikos. Mutta olemme me siksi pitkään luterilaista leipämme syöneet, että salaa me yhä uskomme työttömyyden tavalliseen synkäksi synniksi.

Kun suuret nälkävuodet 1860-luvulla näännyivät tuskallisesti hengiltä tuhansia suomalaisia, saattoi kuvernööri ihailen kirjoittaa: "Ylihä ei eivätkä joutu epätoivoon, vaan osoittavat todella liikkuttavaa keskinäistä avuliaisuutta lohduttaen itseään sillä huraskaalla uskolla, että Jumala on heidän päällensä laskenut nämä kärsimykset heidän syntiensä tähden." Suurin synti oli tietysti se, etteivät he olleet tehneet leipänsä eteen töitä. Kato potkaisu palkkavaen tiloita kerjuutielle. Snellmannin vetoosien maanomistajille - "Elleivät he tahdo ruokkia työmiehiänsä työmiehinä, täytyy hänen ruokkia heitä kerjäläisenä - kaikui kuuroille korville. Ja miksi pöytä huolta niistä, joka itsekin tyytyväiset vaieten osaansa: "Liikkuttavasti alistuen kärsi ja menehtyi satoja ja tuhansia, ilman että heidän mieleensääkään juolahti käydä käskiksi paremmissa oloissa elävien naapuriansa omaisuuteen; ihmeteltävällä itsensä kieltämisellä kansa kynti uudestaan peltonsa ja kylvi ohran, jolla kalvava nälkä olisi voitu herkeksi sammuttaa", aikalaisaatelinen tyytyväisenä todisti.

○○○

Juuri saman alitajuisen syntiajattelun tuella on tänäpäivänä ollut helppo kääntää yleinen mielipide myöntyväiseksi sosiaaliturvan tarveharkinnalle. Perustuen vähittäinen purku on tapahtunut siekailumattomalla päättäväisyydellä samaan aikaan kun on isoon ääneen ja murtunein sanankäntein surlu suurtyöttömyyttä.

Syntiä tai ei, sanon sen siltäkin: Työ kuin työ ei ole arvo sinänsä. Elää pitää ja syödä pitää ja kattokin pitää olla pään päällä, mutta ihmisellä on yhä oikeus olla ylpeä itsestään, vaik-

ka ei alati hääriskikään kantamassa omaa sintinkortiaan maksimaalisen hyvinvoinnin kekkoon. Työn mitta ei ole siitä maksettu palkka, van se hyvä, jota työ tuottaa itselle ja ympäristölle. Ei työttömyyskorvauksen vastaanottaminen tekemättömyyttä edellytä. Palkkatoimua vain.

○○○

"Eihän se elämää oisikaan, jos tyyni ois veden pinta. Taistelu vasta on elämää ja voitto on taistelun hinta", Maija, 9 v. kirjoitti muistikirjaani kauan sitten. Kilpailuyhteiskunnan kasvattina ja hitaana hoksamaan, kesti liki kolme vuosikymmentä tajuta jutun juju:

Siellä, missä raha liikkuu, on yhä vielä liikaa orjakauppihan hommia. Niillä kyllä luodaan hintoja - mutta ei arvoja. Mutta oman elämänsä sankari voi olla missä vain ja milloin vain. Suurella seikkailulla taistelu on välttämätöntä. Voittaminen ei.

Turuuss päättäjän näin...

Puheenjohtaja Märten Grönholm Turun tapahtuman merkityksestä

"TVY on varteenotettava keskustelukumppani"

Koko kesän kestäneen työn tuloksena riittävä määrä ministereitä, ay- ja muita johtajia on lupautunut tulemaan työttömien tentattavaksi Turkuun elokuun lopulla. TVY on siis noe-rattu varteenotettavana työttömien etujärjestönä, jonka kanssa voidaan ja täytyy keskustella ja neuvotella vakavasti.

Tapahtuman järjestäjänä toimii Turun Seudun Työttömät ry, mutta valtakunnallinen TVY on alusta saakka ollut mukana valmisteluissa. TVY:n puheenjohtaja Märten Grönholm arvioi tapahtuman osallistujien varmistusta, että Turussa otetaan askel työttömien edunvalvonnan kehittämisessä.

Työttömät ja päättäjät kohtaavat Turussa. Miten TVY:n piirissä on päädytty tällaiseen tapahtumaan? Eikö ole vaara, että päättäjät käyvä näyttäytymässä ja asiat jäävät ennalleen? Olisiko vanhassa mielenosoituksessa kuitenkin enemmän ytiä?

Päädyttiin hallituksessa tehdä tästä tapahtumasta valtakunnallinen edunvalvonta- tapahtuma. Tällä tavalla pystytään osoittamaan, että TVY ry on varteenotettava keskustelukumppani. En usko, että päättäjät voivat käydä ainoastaan näyttäytymässä sillä onhan media paikalla. Asettaahan julkisuus paineita myös päättäjille. Olisihan mielenosoituksessa enemmän ytiä, mutta yritetään

ensin tällä tavalla. Mikäli tämä ei onnistu, niin katsotaan sille mitä jatkossa seuraa.

TVY päätti tämänvuotisessa vuosikokouksessaan satsata nykyistä enemmän edunvalvontaan. Miten arvioit tämän tapaamisen edistävän työttömien edunvalvontaa ja TVY:n arvovaltaa työttömien etujärjestönä?

Meilläähän on tarkoitus päästä mukaan kolmikantaneuvotteluihin ja tämä tilaisuus voisi minusta osoittaa, että meillä on valmius tällaiseen.

Olet ollut TVY:n puheenjohtajana muutaman kuukauden. Onko päättäjien ja julkisuuden suhtautuminen työttömyyteen, työttömiin ja heidän järjestöihinsä muuttunut tuona aikana ja mihin suuntaan?

Ei ole. Saahan sitä vieläkin kuulla työhalukuudesta, suurista päivärahoista jne. myöskin tuloloukuista puhuminen on naurettavaa. Ymmärtäisin nämä puheet jos työttömällä olisi valinnanvaraa, mutta kun näin ei ole.

Mitkä ovat ne pääasiat, jotka päättäjien soisit kuulevan ja ymmärtävän? Entä ellei sana kuulu? Miten TVY ja työttömien yhdistykset tulevat seuraamaan ja kontrolloimaan päättäjien toimia?

Työttömien todellinen elämäntilanne tämän päivän Suomessa. Huomaan surukseni melkein päivittäin kuinka iso kuulu on työttömien ja

– Meillä on tarkoitus ja valmius päästä mukaan kolmikantaneuvotteluihin työttömien eduista päätettäessä, sanoo puheenjohtaja Märten Grönholm.

päättäjien välillä. TVY seuraa päivittäin miten päättäjät tekevät. Kylähän meillä on myös suunnitelmat valmiina erinäisistä painostuskeinoista mikäli tilanne vaatii.

Tapahtuman on myös työttömien yhdistysten toiminnan esittelyä. Pitäisikö jonkinlainen vuotuinen toimintakatselmus järjestää säännöllisesti? Minkä tyyppinen se voisi mielestäsi olla?

Minusta tästä voisi hyvinkin kehittyä vuotuinen tapahtuma. Pitää vaan keskustella ja suunnitella millainen sen pitäisi olla. Toivoisin kuitenkin ettei näitä tarvitsisi tulevaisuudessa järjestää. Tärkeintähän olisi saada työttömyys poistetuksi.

HANNU OITTINEN

ILMOITTAUTUMISKAAVAKE (Painokirjaimin)

Sukunimi: Etunimi:

Osoite: Puh:

Paikkakunta: Fax:

Työttömien yhdistys: (mikäli on jäsen).....

Työnantajan nimi:

Ryhmänvetäjä töyttää lisäksi: (kun osallistutaan ryhmänä)

Ryhmän nimi:

Ryhmän vetäjän nimi:

Puh: Fax:

Ryhmään osallistuu henkeä, yhteensä mk

ILMOITTAUTUMISET MAKSETAAN 17.8.1995 MENNESSÄ TILILLE TURUN SEUDUN OSUUSPANKKI / KASTU, 571189-414873, ...

TYÖTTÖMIEN SEMINAARI

Maksajan nimi selvästi (Viesti:Työttömien seminaari Turussa 24.-25.8.-95)

* OSALLISTUMISMAKSU TYÖTTÖMILTÄ 100 mk/2 pvä/henk * MUILTA (ammattinsa tai virkansa puolesta) 900 mk/2 pvä/henk

KYSYMYS PANEELILLE: (Lisäksymykset liitteelle)

1.

KYSYMYSTEN OLTAVA LYHYITÄ JA SELKEITÄ

Ilmoittautumiset osoitteella: Turun Seudun Työttömät - TST ry, Projektsihtööri Riitta Kremer, Murtomaantie 1, 20300 TURKU tai FAX 921-2334 320

* SEMINAARIKORTTI

Ennakkoon maksaneille jaetaan ilmoittautumisen yhteydessä numeroitu SEMINAARIKORTTI, joka on varustettava nimellä. Kortti oikeuttaa 24.-25.8.95 liikkumiseen kaikissa Turun kaupungin joukkoliikenteen linjoissa, sekä ruokailuihin lipuketta vastaan seminaarin ja messutapahtuman aikana Turun Messukeskuksessa (kahvia ja ruokailu).

* VR:n ALLENNUS 50 %

Valtion rautatiet antavat 50% alennuksen seminaariin osallistumismaksukuitia vastaa. Maksukuitti on esitettävä lippua ostettaessa, ja siinä tulee olla maininta "TYÖTTÖMIEN SEMINAARI TURUSSA 24.-25.8.-95". Matkalipun myyjä leimaa maksukuittiin myyntipaikan leiman. Yhtä maksukuittia vastaan saa niin monta menopaluulippua Turkuun, kuin mitä kuittiin on merkitty osallistujia. Yhtä kuittia vastaan menopaluuilpuit myydään samalla kertaa. Paikkalipusta ja lisämaksuista alennusta ei anneta.

GA III TIETEEN IHMEET... TAITTEEN AARTEET... TUHANNET MUISTOT!

KAIKKI MUSEOSSA!

TURUN LINNA/ HISTORIALLINEN MUSEO

VAHAKABINETTI 5.5.-31.8. LIPUT: 15/7.-

RUUSSALO-HUVILAELÄMÄÄ 1800-luvulla 31.3.-1.10. EXLIBRIS 26.5.-31.8. LEIUNÄYTTELY "Aurinkoista tietä eteenpäin" OPASTUKSIA PÄIVITTÄIN LINNANKATU 80 AVOINNA JOKA PÄIVÄ 10-18 LIPUT: 20/10.-

LUOSTARINMÄEN KÄSITYÖLAISMUSEO OPASTUKSIA PÄIVITTÄIN LUOSTARINMÄKI AVOINNA JOKA PÄIVÄ 10-18 LIPUT: 15/7.-

MERENKULKUMUSEO RAMA JA MOSKA 19.5.-17.9. PIENOISNÄYTTELY "Leikkivä lapsi rannalla" VARTTUJOURI AVOINNA JOKA PÄIVÄ 10-18 LIPUT: 10/5.-

APTEEKKIMUSEO LÄNTINEN RANTAKATU 13 AVOINNA JOKA PÄIVÄ 10-18 LIPUT: 10/5.-

BIOLOGINEN MUSEO SAARISTOMEREN GEOLOGINEN KEHITYS 15.1.-18.9. PIENOISNÄYTTELY "Suomen uhanalaisia eläimiä ja kasveja" 12.8.-12.11. NETSITYPOLKU 1 AVOINNA JOKA PÄIVÄ 10-18 LIPUT: 10/5.-

KURALAN KYLAMAKI KESKIVIIKKOISIN TEEMAPÄIVÄ KOHMONTIE 7 AVOINNA JOKA PÄIVÄ 10-18 VAPAA PÄÄSY

Työn ja tekijöiden perinteitä

NÄYTTELYT:

- Olipa kerran 60-luku...
- Lenkkeilystä maailmanennätyksiin

TYÖVÄEN KESKUSMUSEO

FINLAYSONIN TEHDASALUE KUNINKAANKATU 3 33210 TAMPERE 031-211 04 04

UUSIOI

Hanki Suomessa uusiokäsit

- laserkäsit
- värinauhut
- mustesuikku-patruunat

1 VUODENTAKUU

KÄSSET OY

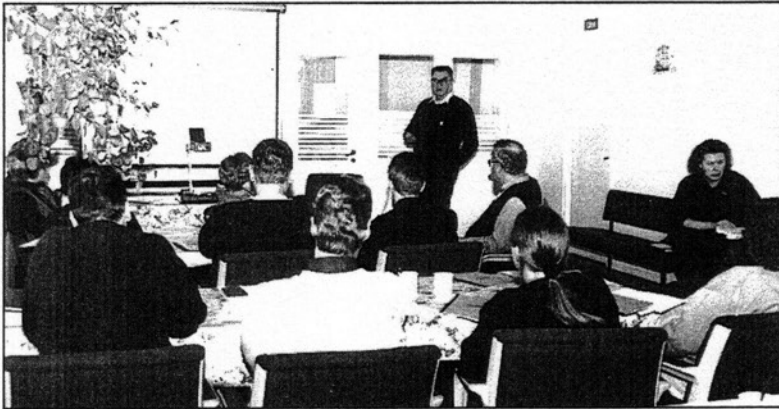
Pinninkatu 86 33100 TAMPERE Puh. 931-223322

TVY:n SAK-vastaava Seppo Haaparaju:

Itsenäisten osapuolten hyvää yhteistyötä

Syksyllä 1991 perustettu Työttömien valtakunnallinen yhteistoimintajärjestö eli TVY on alusta saakka ollut tiiviissä yhteistyössä SAK:n kanssa kaikilla tasoilla. Jopa siinä määrin, että TVY:n on arveltu unohtaneen muut ammatilliset keskusjärjestöt, muista yhteiskunnallisista tahoista puhumattakaan.

TVY:n SAK-vastaavana maaliskuisesta vuosikokouksesta saakka ollut vaasalainen **Seppo Haaparaju** toteaa SAK-suhteiden ensisijaisuudelle luonnollisen selityksen. Valtaosalla työttömistä on SAK-lainen tausta ja useat edelleenkin ovat mukana omien ammattiosastojensa toiminnassa.

TVY:n ja SAK:n hyvästä yhteistyöstä esimerkkinä SAK:n hallituksen oli varapuheenjohtajan Aarno Aitamurron puheenvuoro TVY:n hallituksen kokouksessa Jyväskylässä helmikuussa.

Kun toimihenkilötyöttömyys on lisääntynyt, on yhteistyö STTK:n ja Akavan kanssa kehittynyt samaan tahtiin. Nyt TVY:llä on omat STTK- ja Akava vastaavat, viime numerossa esitellyt **Tuula Vakkilainen** Jyväskylästä ja **Jorma Aho** Oulusta. Seppo Haaparaju pitää kolmen ay-vastavaan valintaa hyvänä ja toivoo kaikkien keskusjärjestöjen ja TVY:n suhteiden edelleen kehittymistä.

Kuunneltava herkästi, toimittava reippaasti

Vaasassa ja Pohjanmaalla yleensäkin työttömien ja SAK-laisen ammattiyhdistysväen yhteistyö on Haaparajun mukaan luontevaa ja muutonta. Uusia työttömien yhdistyksiä perustettaessa SAK:n järjestöiltä on saatu taloudellista ja henkistä apua.

- Vaasan seudun työttömien hallituksessa ovat mukana kaikkien ammatillisten keskusjärjestöjen toiminnassa olevat henkilöt. Oman liittoni eli Rakennusliiton tilanteen tunnen parhaiten, mutta myös esimerkiksi

Metallin piiri on antanut täyden tuen työttömien omalle toiminnalle. Seppo Haaparaju kertoo.

Haaparajun mukaan työttömät odottavat, että SAK-lainen ammattiyhdistysliike on työttömien tukena syksyn kamppailuissa. Tiukimmat otteet tulevat olemaan työttömyysturvaa tulevaisuudesta.

- Odotamme, että ay-liike kuuntelee herkästi korvalla sekä työttömän että työssäolevan jäsenistön ääntä ja toimii reippaasti yhteisten etujen puolesta. Esimerkiksi päivärahajakson palauttaminen neljäksi takaisin kolmeen viikkoon on asia, jossa toivomme SAK:n tukea. Haaparaju sanoo.

Hän muistuttaa, ettei asia ole vähäinen. Monet työttömät ovat sopineet asunto- tai muun lainansa lyhennyksen pankin kanssa kolmen viikon välein, joten muutos tuottaa turhia korkokuluja ja maksuhäiriöitä. Ikäänkuin työttömät eivät jo muutenkin olisi ahtaalla.

Kritiikki kuuluu yhteistyöhön

Entä mitäpä Seppo Haaparaju ajattelee arvostelusta liittyen TVY:n ja SAK:n suhteisiin. Toisaalla on liian läheisiä suhteita pidetty pahana, toisaalla on oltu sitä mieltä, ettei TVY:llä saisi olla SAK:n johdon näkökantoista poikkeavia käsityksiä.

- Kuten sanoin, olemme yhteistyössä kaikkien ammatillisten keskusjärjestöjen kanssa. Myös suhteet kirkkoon ja seurakuntiin ovat varsin hyvät. SAK on yksi yhteistyökumppani, jonka kanssa olemme joko yhtä tai eri mieltä, riippuen kulloisistakin asioista.

- Kyllä yhteiskumppanien kesken voi ja pitää harrastaa kritiikkiä puolin ja toisin. Eiköhän lähistoriassa ole esimerkkejä siitä, mihin kritiikkiin kieltäminen johtaa, sanoo Haaparaju itään päin viittaen.

Kritiikin paikka lienee nykyisessä hallitusilanteessa, sillä Lipposen Viinanen on työttömälle yhtä armoston

kuin Ahonkin Viinanen? Vai mistä kritiikissä on kyse?

- Työttömät odottavat vasemmistojohtoisen hallituksen ymmärtävän työttömien hädän ja työttömien edut. Nykyisellä säästöpolitiikalla tulee vain lisää työttömiä, eli lisärasitusta kansantaloudelle. Ei SAK voi olla minkään hallituskoalitionpanon vanki, vaan senkin tulee olla itsenäinen osapuoli yhteistyösuhteissaan, Haaparaju pohtii.

Hän muistuttaa, että jo varsin korkealta taholta päähallituspuolteen sisällä on tullut kritiikkiä hallituksen säästöpolitiikkaa kohtaan. Työttömien ja työläisten etujärjestöt tekevät itsensä naurunalaisiksi, jos ne mukautuvat köyhien kyykyttämiseen.

Vaikutus koko yhteiskuntaan

Miten sitten tästä eteenpäin? Hallitukset tulevat ja menevät, mutta työttömien on eletävä päivästä toiseen kaikissa oloissa.

- Se on yhteinen arkisen pohdinnan asia. Yksi etappi tässä on työttömien ja päättäjien Turun tapaaminen, jossa on mahdollisuus olla nokkikain valtakunnan asioista päättävien kanssa. Tällaisia tapahtumia pitää järjestää myös paikallisesti, ja erällä paikkakunnilla näin on jo tehtykin. Työttömien oman äänen pitää kuulua nykyistä voimakkaammin. Seppo Haaparaju sanoo.

Hänen mukaansa työttömien ja työssäkäyvien yhteistä toimintaa voisi olla mm. koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimintojen merkeissä.

- Tärkeintä on, ettei maahan synny pysyvästi työttömien ja työssäkäyvien luokkaa, vaan nykyinenkin kuulu pieneen näiden ryhmien välillä pieneen. TVY:n ja SAK:n yhteistyö ei siis ole vain järjestöllinen tai edunvalvontaan liittyvä asia, vaan sillä on vaikutus koko yhteiskunnan ilmapiiriin, arvioi TVY:n SAK-vastaava Seppo Haaparaju Vaasasta.

- Työttömien ja työssäkäyvien yhteistyö on tärkeää uusien toimilain vastakkaisten luokkien syntyminen estämiseksi yhteiskunnassa, sanoo Seppo Haaparaju.

HANNU OITTINEN

TVY:n yhteystiedot

Puheenjohtaja:

Mårten Grönholm
Närpiön Seudun Työttömät ry
Rinövägen 17 F
64200 Närpes
puh & fax 962 - 41790
940 - 5477 099

Varapuheenjohtaja:

Lea Karjalainen
Inarin Seudun Työttömät ry
Mellakujä 10 D 16
99800 Ivalo
puh. 9697 - 677 645

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet:

Uusimaa
Torsti Lahtinen
Vantaan Työttömät ry
Leinikkitie 22
01350 Vantaa
puh. 90 - 857 1896
Päivi Nieminen
Sipoon Työttömät ry - De arbetslösa i Sibbo rf
Kuninkaantie, Frisans
01420 Sipoo
puh. 90 - 231 548

Häme

Veikko Mähönen
Tampereen Seudun Työttömät ry
Vuolteenkatu 11
33100 Tampere
puh. 931 - 222 3387
fax 931 - 2142 869
Maija Pulli
Hämeenlinnan Työttömät ry
Sibeliuksenkatu 8
13100 Hämeenlinna
puh & fax 917 - 6533 963

Varsinais-Suomi

Lasse Räsänen
Turun Seudun Työttömät ry
Murtomaantie 1
20300 Turku
puh. 921 - 2500 727
fax 921 - 2334 320
Liisa Harjunie
samat tiedot kuin edellä

Satakunta

Rauli Nieminen
Rauman Seudun Työttömät ry
Alfredinkatu 1
26100 Rauma
puh. 938 - 834 3038
fax 938 - 822 0572
Matti Liukkonen
samat tiedot kuin edellä

Kymi

Iipo Heltimoinen
Etelä-Karjalan Työttömät ry
Kaartinkatu 8 E 46
53850 Lappeenranta
puh. 949 - 675 243
Maija Sorsa
Kouvolan Seudun Työttömät ry
Hallituskatu 11
45100 Kouvola
puh & fax 951 - 3711 741

Mikkeli

Anneli Nisula
Mäntyharjun Työttömien Toimintajärjestö ry
Niempolku 4
52700 Mäntyharju
puh & fax 956 - 682 106
949 - 753 880
Heikki Ljungkvist
Heinolan Seudun Työttömien Toimintajärjestö ry
Lampikatu 2
18100 Heinola
puh 918 - 152 318

Keski-Suomi

Tapio Salomaa
Äänesseudun Työttömät ry
Kauppakatu 10
44100 Äänekoski
puh 945 - 513 117
(Tuula Vakkilainen)
Keski-Suomen Työttömien yhdistys ry
Schaumaninkatu 1
40100 Jyväskylä
puh. & fax 941 - 635 230

Pohjois-Karjala

Kimmo Vartiainen
Joensuun Aktiiviset Työtähakevat ry
Vallilankatu 3
80220 Joensuu
puh. 973 - 311 518
Sylvia Kuvaja
Nurmeksien Seudun Työttömät ry
Koulukatu 5
75500 Nurmeks
puh. 976 - 482 067

Kuopio

Pekka Rajala
Kuopion Seudun Työttömät ry
Maljalahdenkatu 18
70100 Kuopio
puh. 971 - 2633 181
fax 971 - 2633
Vesa Allosvirta
Siilinjärven Työttömät ry
Haarhongantie 17
71800 Siilinjärvi
puh. 971 - 424 851

Vaasa

Jari Vuorinen
Kokkolan Työttömät ry
Pakkahuoneenkatu 5
67100 Kokkola
puh. & fax 968 - 8315 514
949 - 769 574
Seppo Haaparaju
Vaasan Seudun Työttömät ry
Klemetinkatu 17 B
65100 Vaasa
puh. 961 - 3171 338
fax 961 - 3171 339

Oulu

Ilkka Lautkankare
Oulun Työttömien Oma-Apu ry
Rautatiekatu 1
90100 Oulu
puh. 981 - 3115 351, - 3117 911
fax 981 - 3119 651
Aaro Räisänen
Ylivieskan Työttömien Yhdistys ry
Ruutihaantie 9
84100 Ylivieska
puh. & fax 983 - 420 500

Kainuu

Matti Huotari
Kuhmon Työttömien Yhdistys ry
Kainuuntie 99
88900 Kuhmo
puh. 986 - 6520 320
Ahti Kyllönen
Ylä-Kainuun Työttömien Yhdistys/Suomussalmi
Kauppakatu 20
89600 Ämmänsaari
puh. 987 - 713 023

Lappi

Lea Karjalainen
(tiedot alussa)
Juhani Torvinen
Tornion Työttömät ry
Kemintie 26
95420 Tornio
puh. 9698 - 447 035

SIHTEERI

Sirkka Rajala
Köydenpunojankatu 5
00180 Helsinki
puh & fax 90 - 648 423
940 - 5477 090

TALOUDEHOITAJA

Pirjo Kankaristo
Kumpare
21150 Rööla
puh. 921 - 252 4316 (to-pe)
949 - 785 485
fax 921 - 252 4390

TIEDOTTAJA

Hannu Oittinen
Karensissanomat
Näsilinnankatu 22 A 24
33210 Tampere
puh. & fax 931 - 2124 753

Valkeakosken työväen musiikki soi ensi kesänä duurissa

Valkeakosken työväen musiikki-tapahtuma kokosi tänä kesänä noin 22 000 kävijää. Perinteestä poiketen tapahtumalla ei tänä vuonna ollut varsinaista yhteiskunnallista teemaa, mutta unkarilainen musiikki ja Dallapén 70-vuotistaival vetosivat kansaan. Vieläpä kaiken ikäiseen kansaan, kuten järjestäjät ilokseen totesivat.

Sopii myös muistaa, että Dallapén juuret ovat ainakin osittain työväenliikkeessä, sillä yhtyeen alkuaikojen sielu Martti Jäppilä aloitti työväenliikkeen kisälliryhmissä Rajamäen Pojissa. Myös unkarilainen kansanmusiikki on kasvanut ja kehittynyt puustan hevospaimenten keskuudessa.

Kulttuuri kannattaa, leikkaukset repivät

Tapahtuman yhteydessä käsiteltiin myös ajankohtaisia yhteiskunnallisia kysymyksiä. Valtiovallan tervehdyksen tapahtumaan tuonut kulttuuriministeri Claes Andersson (vas) totesi kulttuurin kannattavan kaikissa oloissa.

– Työväenliikkeen ihanteena on ollut luoda koko kansalle paitsi aineellisesti inhimilliset elinolot, myös avata kaikille tie sivistyksen hankkimiseen ja kulttuurin kokemiseen ja tekemiseen sosiaalisesta taustasta, sukupuolesta ja asuinpaikasta riippumatta. Tämä tavoite esitettiin jo vuoden 1903 Forssan ohjelmassa, sanoi ministeri Andersson.

Kunta-alan ammattiliiton KTV:n puheenjohtaja Jouni Riskilä (sd) puolestaan muistutti, että hallituksen

Valkeakoskella soi ensi kesänä valkovenäläinen kansanmusiikki. Lapsiorkesteri Dudarik johtajanaan Dimitri Romanski - kuvassa Liisi Suvisuon kainalossa - antoi näytteen sikäläisestä kansanmusiikista.

vuosille 1996-99 kaavailmat valtionosuuksien leikkauksilla pyritään leikkaamaan kuntien verotulojen kasvu, joka optimistisimpien arvioiden mukaan on 3 miljardia markkaa.

– Valtionosuuksien leikkaus on pelkkä ylimääräinen rasite kunnille. Tämän suuruusluokan leikkauksia ei voida tehdä ilman, että niiden vaikutus kääntyy hallitusohjelmaa vastaan, sanoi Jouni Riskilä.

Hän ennakoii tilanteen aiheuttavan ristiriitoja ay-liikkeessä ja kunnallisissa luottamustehtävissä toimivien henkilöiden välille.

– Olisi varsin kohtalokasta, jos tämäntapaiset seikat alkaisivat repiä rajoja muutenkin alamaissa olevan poliittisen työväenliikkeen ja ammattiyhdistysliikkeen riveihin. Tämänkin vuoksi leikkausten toteuttaminen jälkikäteen todellisen tulokehityksen

pohjalta on perusteltua, sanoi KTV:n puheenjohtaja Jouni Riskilä.

Mitä ensi vuosi tuo tullessaan?

Ensi kesänä vietetään tapahtuman 25-vuotisjuhlaa. Teemaan liittyen käydään läpi suomalaisen työn muutoksia samaisen ajanjakson aikana.

Jyväskylän Rantakievari uudistuu ja laajenee

*Keski-Suomen työttömien yhdistyksen toimitalo Rantakievari Jyväskylän rannassa saa uutta tilaa ja ilmettä. Entisen kahden kerroksen sijasta tilaa tulee neljään kerrokseen. Uudistetun tilan avajaisia vietettiin 10. elokuuta pidetyillä Rantiksen täyden kuun tansseilla. Ruokala siirtyi

neljännestä ensimmäiseen kerrokseen ja upouusi kirpputori avattiin samassa yhteydessä.

Yhdistyksen jäsenhankintakilpailu jatkuu marraskuuhun saakka, ja tähänastiset kokemukset kampanjasta ovat hyvät. Kilpailu kannattaa paitsi järjestäytymisen kohottamiseksi,

myös palkinnon toivossa. Uusien jäsenten ja jäsenhankkijoiden kesken arvotetaan upea lomamatka.

Yhdistyksen toiminnanohjaajana toimii Tuulikki Väliniemi ja harrasteohjaajana Sirpa Lehtivuori.

Kuvassa Rantakievarin "ensimmäisen vaiheen" avajaiset keväällä 1994. Nyt on toimitilaa kaksi kerrosta lisää ja ruokala sijaitsee ensimmäisessä kerroksessa. KUVA: ILKKA PIETARINEN.

"Työttömien kulttuurikatselmus sopisi tapahtuman yhteyteen"

Viime vuonna työttömyys oli teemana Valkeakosken työväen musiikkitapahtumassa. Tapahtuma onnistui hyvin ja sai aikaan hyvät yhteistyösuhteet. Toiminnanjohtaja Liisi Suvisuo on pitänyt näitä suhteita hyvin arvokkaina.

Karensisanomat esitteli kesäkuussa ilmestyneessä 3/95 numerossaan tamperelaista työttömien kuvateidettä. Samassa jutussa heitettiin ajatus vuotisesta työttömien kulttuurikatselmuksesta, joka voisi olla esimerkiksi Jätän kulttuuripäivien yhteydessä.

Entäpä jos työttömien kulttuurikatselmus olisikin työväen mu-

siikkitapahtuman yhteydessä?

– Pidän ajatusta suomastaan viehättävänä, se olisi luontevaa jatkoa viime vuonna alkaneelle yhteistyölle. Tämä on henkilökohtainen kantani, mutta olen valmis esittämään ajatuksen tapahtuman päätävissä elimissä heti alkusyksystä, sanoo toiminnanjohtaja Liisi Suvisuo.

Palataan asiaan lokakuun numerossa. Työttömien kulttuurin harrastajien kommentit ovat tervetulleita lehden toimitukseen. Kulttuuri kannattaa aina!

Uhleniuksen mukaan toinen teema on ennakkoaluut, jotka eivät ole kaatuneet rajojen ja muurien murtuessa. On käynyt jopa päivävastoin, eli ennakkoaluut, viha ja rasismi ovat nousseet.

– Käsittelemme näitä teemoja ilman paatosta ja teemme haastavista aiheista hyväntuulisen juhlatapahtuman, jossa ei unohdeta huumoria ja viihdettä.

Tämän vuoden unkarilaisen musiikin tilalla on valkovenäläinen kansanmusiikki, josta Valkeakoskella saatiin jo esimakua. Lapsiorkesteri Dudarik, johtajanaan Dimitri Romanski valloitti yleisön jo tänä vuonna.

Ensi kesän juhlinnassa on mukana myös 90 vuotta täyttävä Paperiliiton Valkeakosken osasto sekä 125-vuotias valkeakoskelainen paperiteollisuus, jota edustaa YHTyneiden Paperitehtaiden Tervasaaren tehdas. Samalla juhlii 50-vuotias Valkeakosken Puhallinorkesteri, joka saa vierakseen Saksasta Feuerwer Musigzug -soittokunnan. Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton ja ABF:n kautta mukaan tulee ruotsinsuomalaisia harrastajamusiikoita. Joka toinen vuosi järjestettävä pilkkalaulun SM-kisa järjestetään neljännen kerran.

- Kuvauksia
- Kuvanvalmistusta

☎ 931-222 1667

Kuninkaankatu 19 A II kerros (Kävelykadulla)
33210 Tampere

Työttömien kyselytunti

Porissa 22.8. 95 klo 14-16
Liisanpuiston auditoriossa

Tule tenttaamaan päättäjiä: mm.
Liisa Jaakonsaari, Jorma Huuhtanen,
Raimo Kantola, Märten Grönholm,
useita kansanedustajia.

Järg. Keskustan eduskuntaryhmä ja
Porin Seudun Työttömät

Pitkäaikais-työttömyyttä alentamaan

Työministeriö tavoittelee 17 kohdan ohjelmallaan pitkäaikais-työttömyyden puolittamista tällä hallituskaudella. Ohjelma sisältää mm. laajan eri hallinnonalojen strategiahankkeen, alue- ja paikallistason työllistämishojelmien käynnistämiseen, työaikalain ja työaikalainsäädännön uudistamiseen, julkisten työvoimapolvelujen kehittämisen ja työnantaja- byrokraatian yksinkertaistamistoimia. Ohjelma esitellään talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle.

Työministeriö ehdottaa, että valtioneuvosto käynnistäisi eri hallinnonalojen ja työmarkkinajärjestöjen yhteisen strategiahankkeen pitkäaikais-työttömyyden lievittämiseksi. Hanke käsittäisi työvoima-, sosiaali-

, koulutus- ja veropoliittisiin järjestelmiin tehtäviä muutoksia. Siinä esittäisiin mm. sosiaalipoliittisia ratkaisuja ikääntyville pitkään työttömänä olleille ja työttömyydestä aiheutuvien menojen painopisteen siirtämistä aktiivisiin työllistymistä edistäviin toimiin.

Hallituksen käyttöön ehdotetaan tehtäväksi erityistä seurantaraporttia, jossa tiivistä kuvataan työllisyytilanteen kehitystä, toteutettuja toimenpiteitä sekä arvioidaan tavoitteiden edistymistä. Raportti laadittaisiin työministeriön, valtioneuvoston kanslian ja valtiovarainministeriön yhteistyönä kolme kertaa vuodessa. Ensimmäinen raportti valmistuisi 14.8.1995.

Ylöjärven työttömällä PC-paja

Viime vuoden marraskuussa Ylöjärven pidetyn viikon mittaisen tietotekniikan-jatkokurssin 16 osanottajasta 14 lähti mukaan hankkeeseen perustamaan työttömien PC-pajaa. Tausalla oli Työväenopiston antama monipuolinen tuki, jota ilman pajan toiminta ei olisi käynnistynyt.

Kun kunta, työvoimatoimisto ja Työväenopisto suhtautuivat asiaan myönteisesti, alkoi vuoden alusta puolen vuoden mittainen koulutusjakso. Presidentti Martti Ahtisaaren palkankorotuksesta jakamat avustukset työttömien hankkeille autoivat 7000 markalla Ylöjärven työttömien pajaprojektia.

Työttömien PC-paja on tarjonnut nopeasti palvelujaan eri taholle. Näis-

tä mainittakoon kunnan nuorisotiimin esite, Paradox-rekisteri kunnan alueella sijaitsevista atk-laitteista sekä Excel-taulukkolaskennalla laaditut koneiden ajankäyttöseuraanta.

Ylöjärven työvoimatoimiston johtajan Veikko Lahtisen PC-paja on hyvä esimerkki toiminnasta, jota työvoimatoimisto haluaa tukea. Työväenopiston rehtori Pirjo Haapavaara puolestaan arvioi, että opiston merkitys korostuu muuttuvassa yhteiskunnassa.

– Työttömien ei tulisiakaan hyväksyä työttömyyttä oloilana, vaan etsiä uusia aktiivisia toimintamuotoja, sanoo Pirjo Haapavaara yhteistyöhön kannustaan.

Heikki Haapala mukana jälleen

Parin vuoden tutkimusprojektin jälkeen filosofian tohtori Heikki Haapala on jälleen mukana kehittämässä työttömien toimintaa, tällä kertaa Helsingin Työttömät ry:n parissa. Haapala aloittaa Tennisrajoissa neuvontapalvelun. Helsingin Työttömien yli kaksi vuotta pyörittänyt kriisipuhelin lopettaa toimintansa ja tilalle tulee Haapalan vetämä neuvontapuhelin, josta saa tietoa mm. työttömyysturvaan liittyvistä asioista. Mahdollisesti järjestetään myös vastaanottoaikoja henkilökohtaisina käynteinä varten.

Heikki Haapala oli käynnistämässä ja organisoimassa työttömien valtakunnallista toimintaa 90-luvun alussa ja oli TVY:n ensimmäinen puheenjohtaja sekä Karesisanomien perustaja.

-MLS

Psykiatrin haksahdus

Kulttuuriministeri Claes Andersson ehdottaa Karjalainen-lehdessä 8.7. yli kaksi vuotta työttömänä olleiden siirtämistä työttömyyslakkeelle. Hänen mukaansa valtaosa pitkäaikais-työttömistä on käytännössä työkyvyttömiä, suurinta osaa ei pystytä edes kunnottamaan työelämään. Andersson "tietää psykiatrina, että pari vuotta työttömänä olkupa oleellista johtaa usein pysyvään työkyvyttömyyteen. Tällaisia pysyvästi työkyvyttömiä on maassamme 45 000 - 60 000".

Anderssonin lausunto on loukkaa työttömiä kohtaan ja perustuu ymmärtämättömyyteen työttömyysohjelman luonteesta. Lausunto on paitsi hyvän maun ja hyvien tapojen, myös Suomen lainsäädännön ja maamme solmimien kansainvälisten sopimusten vastainen. Lausunto leviättä ennakkoluuloja ja väärää tietoa sekä on omiaan lietsomaan po. ryhmään kohdistuvaa syrjintää.

Kuopion Seudun Työttömät ry katsoo, että pitkään - aluksi esimerkiksi 30 vuotta - työelämässä olleille tulisi tarjota mahdollisuus halutessaan siirtyä eläkkeelle.

KUOPION SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY:N HALLITUS

Työttömät kyselevät Porissa

Keskustan eduskuntaryhmän kesäkokouksen yhteydessä pidetään Porissa työttömien kyselytunti. Tiistaina 22.8. pidettävässä tilaisuudessa ovat altavastaajina työministeri Liisa Jaakonsaari, kansanedustaja Jorma Huuhantana sekä TVY:n puheenjohtaja Märten Grönholm. Tilaisuus pidetään Liisanpuiston auditoriossa, osoitteessa Liisankatu 20.

Viisi miljoonaa Kokkolan satamaan

Suomen mittavain EU-hanke on Kokkolan sataman rakentaminen, johon työministeriö on vahvistanut viiden miljoonan markan rahoituksen Euroopan aluekehitysrahoitusta tulevan 13,2 miljoonan markan lisäksi. Hanke kuuluu EU:n tavoitteeseen 2-ohjelmaan. Se työllistää rakennusaikaisen työvoiman lisäksi pysyvästi 100-200 henkilöä.

Sataman rakentamistyöt ajoittuvat vuosille 1995-96, ja työllisyysvaikutukseen arvioidaan olevan 80 henkilötyövuotta. Hanke sisältää sataman varastokenttien ja -terminaalien sekä rauteiden rakentamisen, kisko- ja silta- ja raiteiden hankinnan sekä laiturin jatkamisen. Ensimmäiset rakennustöihin tulee ottaa pitkäaikaisesti työttömiä, vähintään 10 prosenttia työvoimasta.

Energiapolitiikassa isovelji-makua

Nykyinen rakenteellinen työttömyys on suureksi osaksi ydinvoiman ja fossiilisten polttoaineiden avulla näennäisesti halvalla tuotetun energia aikansaamaa.

Uusiutumattomia ja ympäristöuhoa aiheuttavia luonnonvaroja riistämällä on ihmistyö saatu syrjäytetyksi, vielä ilman haittaveroja. Sen sijaan ihmälle on pantu haittaveroa jopa asumisestaan kiinteistöveron muodossa.

Jotakin on pahasti pielessä opetuslaitoksien antamassa "sivistyksessä", koska useilla valmistuneista on selkeästi käsitketyt, että työttömyysohjelmasta EU:n markkina-voimien ja/tai tuotannon rationalisoinnin avulla.

Opetetaan, että energian ja tavaroitten tuotantoa sekä jakelua keskitämällä saadaan toiminta tehokkaaksi - teollisuustahon tahdon mukaisesti. Ihmistyövoima korvataan yhä korkeammalle jalostetulla energialla, jota myös kulutetaan suruttomasti.

Energian ja turhien kulutusten verrataminen ja uusiutuvien luonnonvarojen pitäminen verosta vapaana voimistaisi paikalliset pienyritykset. Pienyritysten elpymisen työllistäisi yhä useampia ihmisiä. Jos energian kulutusta verotettaisiin kovemmin ja ihmisen tekemää työtä vähemmän, niin työnantajan kannattaisi vähentää energian kulutusta ja käyttää työvoimavaltaitsempia tuotantotapoja. Myös pienen kylä- ja korttelikauppojen kilpailukyky suuriin, vain harvoja työllistävii supermarketteihin nähdän kasvaa. Työpaikkoja voi syntyä ai-noastaan pieniin yrityksiin lisää. Yhteiskunta tukee työttömyyttä ja ympäristön säästämistä kannattamalla moottoritien rakentelua (1 miljoonalla saadaan yksi vähäri liikuttaen jotakin vipua), supermarketteja, kertakäyttösäotia ja sähkölämmitystä (perunamaat ja puutavarakuivaamotkin!)

Hölmöläisen hommaa on sekin, että leipää pitää tuoda Tampereelle Kuopiosta ja mansikoita Ranskasta! Miten tämä on mahdollista? Se on siksi mahdollista, että etätuotanto tuetaan liian halvalla uusiutumattomilla polttoaineilla. Myöskään eri kulutusmuotojen verotusta ei ole järjestyttävä vähemmän energiaa kulluttavia suosivaksi.

Kun otetaan käyttöön ympäristötuhoja oikeuden mukaisesti estävä verotus, niin ihmisille tulee halvemmaksi ostaa tavaransa lähikaupasta, kuin jonotella ruuhkissa tukkoisilla väylillä pääsystä marketteihin. Lisäksi eräiden laskelmien mukaan autoileva ihminen maksaa muutenkin yhteiskunnalle 58.000 mk enempi kuin autoilematon. Tämä johtuu liikkuu- ttomuuden mukanaan tuomista saksista, joita Suomessa ovat esim. sydän- ja verisuonitaudit. Itse autoiluakin tuetaan vuosittain melkoisella summalla. Kun otetaan huomioon autoilun ympäristölle aiheuttamat vahingot, haitat sekä autoilijoiden maksamat verot yms., niin tämä tuki oli yli 12 000 miljoonaa (12 000 000 000)

markkaa vuodessa vuosikymmenen alussa silloisen ympäristötietouden perusteella.

Energian verrataminen kotimaista puuenergiaa suosivasti on ainoa nopea tapa poistaa työttömyyttä. Energian verotuksessa Suomi laahaa paljon Saksan ja Ruotsin perässä. Ei ihme, että ulkomaan velkamme on kasvanut huikkea vauhtia, kun meillä maksetaan polttoöljystä vain sen verran kuin ruotsalaiset maksavat öljystään haitta- ja EU - veroa.

Metsälään ammattilaiset ovat laskeneet jo aikoa sitten, että Suomessa voitaisiin käyttää pelkistään hakkuutehtäviäkin 20 miljoonaa kuutiota vuodessa. 10 miljoonan puukuiton lisäys energian tuotantoon työllistäisi jo puun korjuuvaiheessa 20.000 ihmistä vuodessa. Tämän lisäksi työllistyy laitteiden rakentajia ja hoitajia. Suomessa on liian löysäkäisesti annettu rakentaa taloja sähkölämmityksen varaan. Kriisiaikana tuleekin monella vilu.

Uusiin hajautettuihin laitoksiin perustuvaa energiantuotanto työllistää. Pienissä yksiköissä tuotettu energia työllistää väistämättä enempi kuin muutama suurvoimalla, ja siirtohäviöt ja -kustannukset ovat myös pienemmät. Samoin kilpailu pitää hinnat alhaalla. Amerikkalaisen World-Watch instituutin mukaan tuulivoimalla työllistää viisi kertaa enempi kuin hiilivoimalla ja 5,5 kertaa enempi kuin ydinvoimalla lasketuna tuotettua energia-yksikköä kohti.

Vastoin yleistä luuloa ydinjätteen käsittely ei ole ihmisen hallinnassa ollenkaan. Käsitteilylaitoksissa jätteen määrä ei vähene, vaan se lisääntyy yli 160 kertaiseksi. Ydinvoima on hukkanesteivointi tuleville sukupolville. Tuhansia vuosia säteilevien radioaktiivisten ydinjätteen piilottaminen Suomen alati liikkeessä olevaan kaliopeerään sisältää hirvittävän riskin. Jo 30-100 vuotta prof. Väisälä sijoitti "maailman tarkimman viivan"- geodeettisen perusviivan - Vihtiin Nummelassa sijaitsevaan soraharjuun sen vuoksi, että soraharju on vakaampi kuin peruskallio! Paljon onkin viisastunut tuon ajan jälkeen, kun reikiä porailaan ympäri ympäri Suomea peruskallioomme. Tuttavasti, geologi ei ollut kuulull ollenkaan maanjäristyksestä, joka 1600-luvulla vaurioiti Paltamon kirkkoa ja vei liissä kokonaisen niemen mereen.

Edukunnan EU:n kansanäänestyksen alla säätämä laki ydinjätteen tuontikiellosta on bluffi. Jätteen tuontiin on haettava kieltoa kuormakohtaisesti. Brysselissä! Kolme isoa määrittää EU:ssa, Suomen sana on turha EU:ssa. Kun reikiä kallioomme on saatu poratuksi, niin eurooppalaisista ydinlaitoksista lähetetään kuormia Suomeen käsiteltäväksi. Tähän tarkoitukseen varmaankin suunnitellaan sitä tunnelia - sille vain on keksitty hienompi nimi ?

MARTTI ILKKA VIHTI (TAMPERE)

EU:n ruoka-apu järjestöille

TVY ry hyväksyttiin viime keväänä yhdeksi järjestöistä joiden kautta voidaan kanno EU:n myöntämää ruoka-apua. Muut mukana olevat järjestöt ovat SPR, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Pelastusarmeija sekä ev. lut kirkko.

Näiden järjestöjen jäsenistön keskuudessa tehdyn tiedustelun perusteella jätettiin Suomen keskitetty anomus EU:n komissiolle kesäkuun lopulla. Suomen hakemusten kokonaisarvio oli noin 20,7 milj. markkaa. Komissio päättää Suomen osuudesta syyskuun loppuun mennessä. Tuen määrä saattaa pienentyä anomuksen määräksi. Tänä aikana Suomessa valmistellaan tukiohjelman toteutusta.

Tästä johtuen myös TVY:n jäsenyhdistyksille on lähtenyt uusi tiedustelomake, jossa pyydetään tarkennettua ruoka-avun

määriä, tietoja varastointimahdollisuuksista ym. Lomakkeet palautetaan TVY:n toimistoon Helsinkiin, mistä hoidetaan kaikki neuvottelut keskitetysti.

Niiden yhdistysten, jotka lähtevät mukaan tukiohjelmaan, on myös huolehdittava siitä, että yhdistys täyttää kirjanpöydäisesti ministeriön vaatimukset. Näihin liittyvät ohjeet jaetaan yhdistyksille myöhemmin. Ensimmäinen tukiohjelman vaihe käynnistyy 1996 loppuun ja ohjelman aikana ei muualla olevien määrää voida lisätä.

Asia on kaikille Suomessa uusi, joten ratkaisuja joudutaan miettimään moneen kertaan ja näin mukana olevilla vaaditaan myös kärsivällisyyttä. Ohjelman toteuttamiseksi tarvitaan myös TVY:n jäsenyhdistykset pidetään ajan tasalla asian kehityksessä.

YRITTÄJÄKSI PIELAVEDELLE

PIELAVESI
ponnistaa
luonnostaan

Yrittäjäksi ryhtyvä tarvitsee neuvoja, opastusta, toimitiloja jne.

Ottakaa yhteyttä palvelukykyiseen toimintoomme.

Pielavedellä on mahdollisuuksia.

Yhteydenotot:
Pielaveden elinkeinotoimisto,
puhelin 978-869 220

Aatos Erkko ja työllisyyspolitiikka

Lipposen hallitus nimittää itseään työllisyyden ja yhteisvastaan hallitukseksi rajoittaminen, sapattivapaat, töiden jakaminen sekä sairaiden ja ikääntyneiden eläkejärjestelyt ovat jääneet pelkäksi puheeksi.

Hallitus on päättänyt useista konkreettisista työllisyyteen vaikuttavista toimituksista. Näitä ovat mm. 60.000 maatilain lopettaminen seuraavan 10 vuoden aikana, maakuntien elinkeinotukien karsinta, kulutuskysyntää vähentävät sosiaaliturvan leikkaukset ja julkisen sektorin työpaikkojen vähennykset. Nämä toimet aiheuttavat yhteensä kymmenien tuhansien, ehkä satojen tuhansien, nettoliikkeen työttömyyslukuihin.

Hallitus arvioi hallituskauden lopulla olevan lähes 250.000 työtöntä - lähes 10 % työvoimasta. Vain työ luoneilla on henkistä hyvinvointia: tavoite pitää asettaa lähelle täystyöllisyyttä. Sitä ei ole mahdollista saavuttaa monetaristisen talouspolitiikan oloissa, jolloin valtion tehtävä ja kutsutaan vain raha- ja korkopolitiikkaa huolehtimiseen. Uusliberalistiselle "antaa mennä" -talousajattelulle oi-

keudenmukainen tulonjako, suhdannevaihtelujen tasoitaminen ja täystyöllisyystavoite ovat vieraita.

Hallituksen julistus työttömyyden puolittamisesta on ristiriidassa sen toimien kanssa. Tilastokeskuksen uusimpien lukujen mukaan kausi-toimitettu työttömyys näyttää viime kuukausina pahentuneen - kiikkeen suhdannenousun aikana. Työministeriön mukaan työttömyys pysyneen korkealla myös ensi vuosituhanen alussa. Suomen Pankin tutkijat väittävät, että työttömyyden puolittaminen edellyttää vuoteen 2000 jatkuvaa yli 6 % vuotuista talouskasvua, mitä voi pitää ylioptimistisena.

Sanoma Osakeyhtiön hallituksen puheenjohtaja Aatos Erkko sanoo Yliopistolehdessä, että valtakoneisto kohtelee työttömiä kylmäkiskoisesti ja välinpitämättömästi. Maan ja kansan olemassaolo joutuvat hänen mukaansa vaaraan, ellei työttömyyttä saada tullen teolla vähennettyä ja jos sosiaaliturvaa edelleen merkittävästi heikennetään. Uusi hallituskausi ei Erkon mielestä suhtaudu työttömyyteen kylkillä vakavasti.

Erkko vertaa nykyistä tilannetta vuosisadan alkuun, jolloin maattomien kylmä kohtelu johti kansalaisuuden alle maksamalla kohtuullisia työttömyyskorvauksia. Erkko tiivistää: "Suomessa vallitseva aatteellinen tyhjiö ennakoii suurta myrskyä".

Erkon ajatukset eivät ole uusia, mutta hän on ensimmäinen poliittis-taloudellisen valtaelityn edustaja, joka rohkenee sanoa ruman sanan niinkuin se on. Jos Ahon-Viinase-Lipposen talouspolitiittinen linja jatkuu, yhteiskunnan alueellinen ja sosiaalinen kahtiajako aiheuttaa vakavia häiriöitä yhteiskunnassa. Polarisaation aiheuttama turhautuminen purkautuu järjenvastaisina ääriliikkeinä, joista esimerkkejä on mm. Itä-Saksassa.

Erkon puheenvuoro saattaa olla merkki siitä, että yleisemminkin aletaan epäillä markkinoivien täydellisen vapauden sinauksellisuutta.

JUHANI TANSKI
LEPPÄVIRTA

Työttömille yhteistyö on voimaa

Paavo Lipposen hallitus leikkaa raukkamaisesti ja pelkurimaisesti yhteiskunnan heikoimmilta ja jo ennestään kaikkein huonoimmassa asemassa olevilta ryhmiltä: työttömiltä, opiskelijoilta, lapsiperheiltä ja tulevilla eläkkeensaajilla. Lipposen hallituksella ei riitä rohkeutta vaatia ensisijaisesti hyväntuloisia ja pääomapiirejä laman maksuvehiksi.

Voimassa oleva työttömyysturva-järjestelmä, joka rakentuu ansio-, sidosnaisen työttömyyspäivärahan, peruspäivärahan, työmarkkinatuen ja viime kädessä kunnallisen toimeentulotuen varaan, on huono. Se ei nykyisellään turvaa esimerkiksi pitkäaikaistyöttömille alkuunsa kohtuullista tulotasa. Lipposen hallitus vähentää vielä entisestään rajusti työttömien ostovoimaa pudottamalla työttömyyskorvauksista indeksistarkistukset pois.

Päinvastoin kuin Paavo Lipponen ja Iiro Viinanen haluavat, niin työttömien perustoimeentulo pitäisi pikimmiten korottaa vähintään tuhat markkaa kuukaudessa. Se raha menisi suoraan kulutukseen, lisäisi kotimaista kysyntää ja ostovoimaa ja panisi talouden pyöriin vauhtia.

Teollisuustuotanto kasvaa nyt todella roimaa vauhtia ja työn tuottavuus tehtyä työtuntia kohti kasvaa vielä sitäkin reippaammin. Hyöty tästä menee kuitenkin kokonaisuudessaan pääomapiirien ja muiden hyväntuloisten taskuihin. Työttömät ja muut vähäosaiset jäävät jälleen taas kerran nuolemaan näppejään, koska heiltä peituvat tehokkaat edunvalvontakeinot ja koska kukaan muu ei pidi heidän puoliaan.

Monet hyväntuloiset jaksavat jatkuvasti valittaa marginaaliveroprosentista, joka heidän mielestään tietyksi on liian korkea. He unohtavat kokonaan sen, että toimeentulominimillä elävien työttömien marginaaliveroprosentti on 80 - 100 prosenttia. Toimeentulotuen saaja, joka kaikkein kiipeimmin tarvitsisi ne lisämarkat, jotka hän voisi tienata satunnaisilla lyhytaikaisilla työkeikoilla, ei saa näistä mahdollisista lisätuloistaan itse pientä penniäkään: ne vähennetään täysimääräisesti hänen toimeentulotuestaan! Työtön voi kohentaa surkeaa taloudellista tilannettaan vain, jos hän onnistuu saamaan pitkäaikaisen kokopäivätyön. Kun tällaisia työpaikkoja ei kertakaikkiaan ole tarjolla, on pitkäaikaistyöttömän tilanne täysin toivoton. Järjestelmä kieltää toi-

meentulotukea saavalta pitkäaikais-työttömältä kaiken työntöön ansaitsemistarjoituksessa ja passiivoi hänen 100-prosenttisesti. Kenenköhän edun mukaisista tämä on? Työttömiä passiivovoimaan lainsäädäntöön on pikaisesti saatava muutos!

Työttömät eivät ole syyllistyneet mihinkään rikokseen, silti heitä rangaistaan kahdesti. Nyt rangaistaan ensin jatkuvalla vyönkiristyksellä. Toinen rangaistus tulee sitten, kun henkilö saavuttaa läikeän. Peruspäivärahalta, työmarkkina- tai toimeentulotulla olevalle ei nimittäin kerry lainkaan työeläkettä. Pitkäaikaistyöttömän eläkevuodetkin tulevat siis olemaan jatkuvaa taistelua toimeentulonimien ääriarjoilla!

Kun korkea työttömyys, ennen kaikkea ennätysmäinen pitkäaikaistyöttömyys, yhä vain jatkuu maassamme, on viimeistään nyt korkea aika kysyä, kenen on vastuu siitä, että mitään konkreettisia toimenpiteitä ja uutta lainsäädäntöä työttömien vaikean aseman kohentamiseksi ja heidän ihmisarvonsa palauttamiseksi ei vielä viidessäkään vuodessa ole saatukaan. Kukaan ei ole valmis kantamaan siitä vastuuta. Lipponen ja hänen kumppaninsa syyttävät edellistä Ahon hallitusta ja Ahon hallitus taas syytti työmarkkinajärjestöjä (ennen kaikkea ay-liikettä) ja nämä vuorostaan vierittivät syyn takaisin Ahon hallituksen niskaan silti sen yhtätyvät hallituksen kanssa syyttämään näkymättömiä ja ei-kosketeltavia kummituksia: markkinoivomia.

Vastuussa huonoista, itsekäistä päätöksistä ja siitä, että tarpeellisia päätöksiä on jätetty tekemättä, on suomalaisen yhteiskunnan koko valtakoneisto, joka täysin häikäilemättömästi ja ilman pienimpiäkään tunnontuksia lainsäädännön ja muiden säädösten avulla harjoittaa rakenteellista väkivaltaa työttömiä ja yhteiskunnan muita vähäosaisia kohtaan.

Tämä rakenteellinen väkivalta työttömien ihmisoikeuksien jatkuva loukkaaminen saadaan loppumaan vain, jos työttömät ja yhteiskuntamme kaikki aidoisti uudistusmieliset ryhmät -puolekantaan katsovat - kokoavat voimansa ja ryhtyvät aktiiviseen yhteistyöhön kaikilla rintamilla yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden saavuttamiseksi.

GEORG GENNERT
JOUKO HEMMI
ILKKA MURAJA

Tietokone tuli, töitä odotellaan

Pääministeri Paavo Lipponen (sd) lupasi käydessään helmikuussa Nurmeksen työttömien toimintakeskuksessa Närekartanossa, että hän lahjoittaa yhdistykselle kauan kaivatun tietokoneen. Lipposen tokaisi "no, kyllä se varmaan järjestyy", yhdistyksen puheenjohtaja Sylvi Kuvaja tulkitsti lupaukseksi.

Kun lähetystä ei alkanut kuulua, otti yhdistys yhteyttä Lipposen kansanedustaja Kerttu Törnqvistin kautta. Asian huvittuneena kunnellut Lipponen tokaisi lopulta "luvatun mikä luvattu", ja toimitutti eduskunnasta SDP:n kautta kiertätyn Mikko Mikon Nurmeksen yhdistykselle.

Valitettavasti nurmekselaiset eivät hoksanneet vaatia työpaikkoja, sillä "luvatun mikä luvattu". Olisi vammaan kelvannut vaikka eduskunnasta SDP:n kautta kiertätty työpaikkakin. Mutta onhan hallitusohjelmassa vähän isompikin lupaus. Sen perään kannattaa kysellä isommallakin porukalla äänellä.

Mikko Mikko tuli. Töitä odotellessa sillä on hyvä kirjoitella hallitukselle muistutuksia työllistämislupauksista.

Työpaikkojen syntymistä ei saa estää turhalla byrokratialla

Työllisyyden parantaminen on näinä aikoina yhteiskunnallisessa päätöksenteossa tärkein tavoite. Niin kunnat kuin valtiovaltaakin panostavat monin tavoin työpaikkojen syntymiseen.

Olemassa olevien yritysten häiriötön toiminta on mahdollista ainoastaan sellaisessa toimintaympäristössä, jossa kaikki tahot ottavat huomioon päätöksensä vaikutukset yrityksissä. Lyhytaikaisetkin viivytykset yritysten kehitysuunnitelmien toteutumisessa voivat vaikuttaa tuotannon muuttamiseen siten, että olemassaolevat työpaikat vähenevät tai työpaikkoja lisääviin investointeihin ei uskalleta tai voida ryhtyä.

Nykyisessä tilanteessa, kun mo-

nella olemassa olevalla yrityksellä on raskaita vuosia takanaan, päätösten tulisi olla pääsääntöisesti yritysten toimintaa helpottavia.

Vihdin Työttömät ry. edellyttää, että kaikki tahot, jotka tekevät työpaikkojen määrään vaikuttavia päätöksiä, tekevät - viivytyksettä - yritysten kannalta myönteisiä päätöksiä, ellei mitään erityistä painavaa syytä, kuten esimerkiksi ympäristöriskejä, ole toiminnan kieltämiseen.

Jos voidaan selvästi nähdä, että mitään korvaamatonta vahinkoa ei synny, yrityksen toimintaa haittavaa päätöstä ei saisi tehdä.

Mielestämme yhtään työpaikkaa ei ole varaa turhallaan edes vaarantaa. Ja vaikei kyseessä olisikaan suoranai-

nen ja välittömästi osoitettavissa oleva työpaikkojen väheneminen tai niiden lisääminen estyminen, on katsottava ettei vahingonsakaan aiheuta sellaisia seuraamuksia.

Päätöksenteon ja byrokratian on aika siirtyä toimimaan ihmisten ja yritysten - asiakkaidensa - ehdoilla, sen sijaan, että työpaikkojen syntyä ja säilymistä jarrutetaan vain sen vuoksi, ettei byrokratia ehdi perässä.

VIHDIN TYÖTTÖMÄT RY.
JUHANI KOSKINEN
VARAPUHEENJOHTAJA
MARIANNE BOSTRÖM
TOIMINNAHOAJAJA

Edustatteko kahta miljoonaa SAK, STK ja Akava?

Uutiset korostavat, että ammatillisten keskusjärjestöjen puheenjohtajat edustavat noin kahta miljoonaa palkansaajaa. Samat uutiset kertovat heidän haluavan maltilliset palkan- korotukset ja veroalennukset palkansaajille syksyllä tehtävillä kaksivuotisella työmarkkinaratkaisulla. Uutiset kertovat myös, että työryhmässä mietitään, miten työttömyysturva voitaisiin alentaa ja saada sient säästöjä valtiolle.

SAK:n, STTK:n ja Akavan puheenjohtajat toivottavasti muistavat edustavansa myös satoja tuhansia työttömiä ammattiliittojen jäseniä, joten oikeudenmukaisuus edellyttää "maltillista korvauskorotusta ja veroalennusta" myös meille työttömille. Työttömyysturvan alentamisesta

ei saisi edes puhua saattika sitä-suunnitella! Työttömien ja työssäolevien ihmisten tasa-arvoisesta kohtelusta yhteiskunnassa kantaa suurimman vastuun ammattiyhdistysliike. Työttömyysturva on puolustettu pariin-kolmeen otteeseen yleislakouhallalla ay-liikkeen toimesta porvarihallituksen aikana. Periaatteellisesti yhdistyksien ei saa muuttua tämänkään hallituksen aikana.

Valtion on säätettävä, kun velkaan on. Mutta säästämisen tulee olla todellista, ei ihmisten siirtoa luvulta toiselle. Työttömien taksuissa ei ole mistä ottaa.

TULUKKI VÄLINIEMI
TOIMINNAHOAJAJA
KESKI-SUOMEN
TYÖTTÖMIEN YHDISTYS RY

Työttömät tapasivat erämaaleirillä Laaniojan kurussa

Laaniojan historiallisiin kulta-
maiseimiin oli kesä-heinäkuun
vaihteessa kokoontunut puolisen-
toista sataa rohkeata työttöntä ym-
päri Suomen. Tapahtuma-alueel-
la on kultaa huuhdottu jo 1800-lu-
vun puolella. Tapahtumaan oli il-
moittautunut yli 300 henkilöä,
mutta varsinkin Lapin läänin osal-
listujien määrä laski huonon sään
takia vain noin kolmasosaan. Mitä
meidän pieni yhdistyksemme
oppi sitten tästä tapahtumasta?
Toivomme tietysti osallistujilta
palautetta kaivataanko työttömien
tapahtuma kalenteriin vastaavaa
erämaaleiriä ensi kesänä? Palau-
tepalaveri pidetään heti elokuun
aikana ja katsotaan sitten mitä
mieltä meidän tiimimme sitten
seuraavan vuoden hommista on.
Innokkaita huuhtojia oli miehe-
tämme yllättävän paljon, mutta
varsinaiseen kilpailuun osallistui
vain kahdeksan. Löytöjäkin ihm-
miset teki, jotka jaksoivat istua
purolla. Joihinkin etelän osallis-
tajiin iski jopa kultakuume. Kes-
kustelua tapahtuman aikana käy-

tiin varsinkin työttömien oikeuk-
sista ja lomalla kun oltiin, varsin-
kin lomasta. Vertailevan tutki-
muksen mukaan Pohjoismaista
vain Tanskassa on työttömillä
oikeus kunnan lomaa (25 pv)
menettämättä oikeutta työttö-
myysturvaan. Jos ja kun kesäta-
pahtuma Ivalon yhdistyksen puit-
teissa järjestetään, etsimme paikan
jonne on helpompi mennä ja jon-
ka pystymme vetämään siten, et-
tä vuokraamme paikan tapahtu-
man ajaksi könttsummalla. Suo-
ranainen maksu suoraan osallis-
tujaa kohti ei nouse niin suureksi
ja meidän on mahdollisuus saada
omiin kuluihin suora osuus. Nyt
tapahtuma maksoi meidän yhdis-
tykselle kaikkiaan noin 6000
markkaa ja olimme Budjetoineet
siihen vain 3000 markkaa tuloik-
si. Että tappiota tuli että rätkähti
muutama tonni, kuitenkinhan niin
on, että mitään ei voi tehdä jos ei
uskalla ottaa riskejä.

TEKSTIT LEA KARJALAINEN

Työttömien kullanhuuhtontakilpailujen kulkua. Vasemmalta Pentti Mäkihalvari, voittaja Timo Udd, Jaana Penttinen, Antti Haapakoski, Esko Mettovaara, Verner Mykkälä ja Mikko Haapakoski.

KUVA URPO KARPPINEN

Vas. Ivalon Eila Valkonen Vaasan Seppo Haapaharju ja Ivalon Onni Siitonen ja Tuomo Konu hetekasiin paistossa ja rissukatoksen suo-
jassa sadetta pitämässä.

KUVA URPO KARPPINEN

Perjantain satoi koko päivän vet-
tä. Taustalla näkyy Keski Suoma-
laisten puolijoukkueelta ja ym-
päriällä toisten pikkuteittoja. Ivalo-
laiset toivat alueelle 3 isoa telttaa
joista yksi toimi varastona. Kah-
dessa leiriläiset pitivät keskuste-
lurinkejä ja kuivattelivat vaatteita.
Kylmä yö antoi osalle mahdolli-
suuden nukkua isoissa telttoissa
lämpimässä. Ivalo oli vuokrannut
teltat palolaitokselta.

KUVA ARI HYVÄRINEN

Lapin läänin työttömien yhdistykset:

Työttömyys ja leikkaukset romuttavat yhteiskunnan

Me Lapin läänin työttömien yh-
distykset olemme vakavasti huolis-
samme työttömyyden aikaansaama-
ta fyysisestä ja henkisestä pahoin-
voinnista yhteiskunnassamme. Pit-
käaikaiseen työttömyyteen joutuneiden
ihmisten terveyden horjuu, itse-
murhat lisääntyvät ja nuorten työttö-
mien keskuudessa on alkoholin ja
huumeiden käyttö lisääntynyt rajusti.
Meidän on otettava myös huomi-
oon yhteiskunnalle tulevat kustan-
nukset, jotka liittyvät epäonnistu-
neisiin itsemurhiin, joiden kautta te-
kijä invalidisoituu. On mietittävä
myös alkoholiin ja huumeisiin sortu-
neiden tekemiä rikoksia ja heidän hoito-
nsa aiheuttamia kustannuksia, jotka
yhteiskunta joutuu korvaamaan.

On muistettava myös erilaisista on-
gelmistä kärsivät perheet, joihin työt-
tömyys heijastuu. Monet perheet ha-
joavat avioerojen myötä ja ajautuvat
sosiaalilukulle, jolloin yhteiskun-

nalliset sosiaalimenot kasvavat rä-
jähdysmäisesti. Onko yhteiskunnalla
tähän varaa? Tämä on seurauksena
yhteiskunnan päättäjien kykenemät-
tömyydestä, hoitaa asiat kuntoon.
Tästä johtuen ovat työttömät entistä
lujemmin sidoksissa päättäviin vi-
ranomaisiin.

Työttömyysturva ei saa romuttua

Esitämme, että Työttömien val-
takunnallisen yhteistoimintajärjestön
hallitus ryhtyy välittömästi neuvotte-
lemaan työttömien oikeuksien pa-
rantamiseksi valtioneuvoston kanssa.
Työttömien on saatava oikeudet lo-
mailuun, kuntoutukseen ja muihin
työttömien ulottumattomissa oleviin
perusoikeuksiin. Suomen olisi otet-
tava mallia Tanskasta, jossa työttö-
millä on oikeus 25 lomapäivään. Sitä

edellyttää myös meidän perustusla-
kimme.

Hallitus on suunnittelemassa työt-
tömyysturvalain uudelleen saneeraa-
mistä, joka todennäköisesti astuu
voimaan 1.1.1996. Työttömyystur-
valain tarkoituksena on muuttaa koko
perusturvajärjestelmämme, jossa sa-
malla romutetaan ansiosidonnainen
piivärahamalli.

Tätä me emme voi hyväksyä mis-
sään muodossa. Tiedämme kaikki, et-
tä tämänhetkinen työttömyysturva-
järjestelmä on ansiosidonnaisen, pe-
ruspäivärahan ja toimeentulotukien
osalta varsin huono. Heikko kohta
löytyy työttömyysturvajärjestelmästä
myös siitä, että työttömät menettävät
eläkekertymänsä peruspäivärahan,
työmarkkina- ja toimeentulotukien ai-
kana. Tämä tietää työttömille sitä, et-
tä he joutuvat taistelemaan eläke-
vuosiensa toimeentulominimin ääri-
rajoilla.

Lähetystö Helsinkiin

Me Lapin läänin työttömien yh-
distykset TVY:ltä toimia, jolla este-
täisiin työttömyysturvalakiin tulevat
muutokset, joista hallitus päättää,
syksyn aikana olevissa budjettineu-
votteluissa.

Lapin työttömien yhdistyksen alue-
palaverissa käytiin keskustelua mah-
dollisen työttömyyslähetyksen lähet-
tämisestä Helsinkiin. Työttömien yh-
distykset käyvät läpi rahoitusmah-
dollisuudet, joiden tarkoituksena on
rahoittaa matkakustannukset.

Työttömien lähetyksen tarkoituk-
sena on ohjata valtioneuvostolle
vaatimus, jossa vaaditaan työllisyys-
määrärahojen lisäämistä ja erillisten
työkohteiden nopeuttamista, Lapin
läänin alueella.

Työttömien Kullan- huuhdonnan mestaruuskisan tulokset

- 1) **Timo Udd** Posion työttö-
mät aika 3,49 Löysi kaikki 4
hippua
- 2) **Pentti Mäkihalvari** S-kyllän
työttömät 6,27 löysi 4 hippua
- 3) **Pentti Keränen** Tornion
työttömät 12,44 löysi 3 hip-
pua
- 4) **Esko Mettovaara** Hauki-
putaan työttömät 15,24 3
hippua
- 5) **Antti Haapakoski** Ylivies-
kan työttömät 15,51 4 hippua
- 6) **Jaana Penttinen** Keski-
Suomi 17,52 2 hippua
- 7) **Mikko Haapakoski** Yli-
vieskan työttömät 27,09 2
hippua
- 8) **Verner Mykkälä**, yhd,tun-
tem. 29,20 0 hippua

Tapahtuman aikana Raati va-
litsi ahkerosta huuhtojista
kultatyön, valinta osui So-
dankylän työttömien **Merja
Yliriesto-Posion** kohdalle.
Työttöläimmäksi leiriläiseksi
valittiin yksimielisesti **Esa
Torniosta**.